

POLSKIE
TOWARZYSTWO
BEZPIECZEŃSTWA
NARODOWEGO

ZAGROŻENIA
INFORMACYJNE DLA
INFRASTRUKTURY
KRYTYCZNEJ NA
PRZYKŁADZIE
TECHNOLOGII 5G

Raport PTBN
tom III (2022)

ISSN 2720-037X

ISBN 978-83-962605-0-5

© Copyright by Polskie Towarzystwo Bezpieczeństwa Narodowego

Raport PTBN, Tom III (2022):

„Zagrożenia informacyjne dla infrastruktury krytycznej na przykładzie technologii 5G”

Dr Kamil Baraniuk

Zespół PTBN Data Lab

Zespół Inseqr sp. z o.o.

Raport PTBN, Tom III (2022): „Zagrożenia informacyjne dla infrastruktury krytycznej na przykładzie technologii 5G”, został zamknięty 1 września 2022 r. Wersja online jest jego wersją pierwotną.

Wersja online czasopisma jest dostępna na stronie www.PTBN.online

Polskie Towarzystwo Bezpieczeństwa Narodowego

(KRS 0000583118)

ul. Odkryta 38A/8, 03-140 Warszawa

e-mail: zarzad@ptbn.online

www.PTBN.onLine

 <https://twitter.com/PTBNonLine>

 <https://www.facebook.com/polskie.towarzystwo.bezpieczenstwa.narodowego/>

ISSN 2720-037X

ISBN 978-83-962605-0-5

Dr Kamil Baraniuk
Zespół PTBN Data Lab
Zespół Inseqr sp. z o.o.

ZAGROŻENIA INFORMACYJNE DLA INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ NA PRZYKŁADZIE TECHNOLOGII 5G

Warszawa • 2022

Spis treści

Słowo wstępu prezesa PTBN	/1
Słowo wstępu prezesa Inseqr sp. z o.o.	/3
Wstęp	/5
1. Wprowadzenie	/7
2. Wspólne występowanie treści na temat 5G i COVID-19	/10
2.1. Liczba postów na FB a uwarunkowania krajowe i międzynarodowe	/11
2.2. Analiza najbardziej aktywnych uczestników dyskusji (Aktorzy)	/24
2.3. Charakterystyka kont, na których najwięcej użytkowników publikowało treści 5G/COVID-19 (Miejsca Koncentracji Dyskusji – MKD)	/31
3. Podsumowanie	/40
4. Dyskusja na temat związków COVID-19 z 5G w serwisie społecznościowym Twitter – analiza z wykorzystaniem narzędzia Quaero	/43
Zalecenia dla budowy bezpieczeństwa informacyjnego infrastruktury krytycznej w Polsce	/50
Załącznik nr 1 – Wykaz najbardziej aktywnych kont (aktorzy)	/52
Załącznik nr 2 – Wykaz linków propagowanych przez Aktorów	/54
Załącznik nr 3 – przykładowe duplikowane treści przez wybranych Aktorów-duplikatorów	/59
Załącznik nr 4 – Wykaz miejsc koncentracji dyskusji (MKD)	/68
Załącznik nr 5 – Narracje oparte na teoriach spiskowych publikowane na MKD	/70
Podmioty odpowiedzialne za raport	/72

Słowo wstępu prezesa PTBN

Maciej Kluczyński

**prezes Polskiego Towarzystwa
Bezpieczeństwa Narodowego**

Szanowni Państwo,

z przyjemnością prezentuję kolejną edycję Raportu PTBN, który tym razem ukazuje się pod tytułem „Zagrożenia informacyjne dla infrastruktury krytycznej na przykładzie technologii 5G”.

W Raporcie zagrożenia informacyjne dla infrastruktury krytycznej postrzegamy jako zaburzenia bezpieczeństwa informacyjnego w otoczeniu sektora IK polegające na oddziaływaniu psychospołecznym na opinię publiczną, procesy decyzyjne, jak również otoczenie rynkowe inicjatyw gospodarczych.

Wykryte zaburzenia bezpieczeństwa informacyjnego infrastruktury krytycznej powinny być przedmiotem dyskusji podczas posiedzeń gremiów międzyresortowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa, zaś operatorzy infrastruktury krytycznej powinni zostać zobligowani do stworzenia sektorowych zdolności mających na celu monitorowanie

i zgłaszanie wykrytych zaburzeń bezpieczeństwa informacyjnego państwowym organom nadzorczym.

W obliczu rewolucji technologicznej i wszechobecnej informatyzacji infrastruktura krytyczna staje się w większym stopniu podatna na zagrożenia cybernetyczne o charakterze hybrydowym, nie tylko w rozumieniu ataków hakerskich, ale także propagandy i dezinformacji, dlatego też zapewnienie bezpieczeństwa państwu wymaga uwzględnienia zagrożeń wynikających z zaburzeń bezpieczeństwa informacyjnego jako elementu ochrony infrastruktury krytycznej.

Celem Polskiego Towarzystwa Bezpieczeństwa Narodowego jest upowszechnianie wiedzy na temat budowania odporności państwa wobec zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego, jak i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej. Raport powstał pro bono dzięki pracy analitycznej zespołu PTBN Data Lab pod kierunkiem dr Kamila Baraniuka przy współpracy z zespołem analitycznym Inseqr sp. z o.o.

Z poważaniem
Maciej Kluczyński

Słowo wstępu prezesa Inseqr sp. z o.o.

**Dr inż.
Wojciech Kamieniecki**

prezes Inseqr sp. z o.o.

Technologia rozwija się dziś szybko, pokonując kolejne bariery i stwarzając nowe, niezwykle możliwości. Pokładamy wielkie nadzieje w rozwoju transmisji 5G, która umożliwi nam w pełni wykorzystanie takich rozwiązań jak Internet rzeczy, transport autonomiczny, szybki dostęp do ogromnej ilości danych. Jednakże, tak jak to bywa przy przekraczaniu kolejnych barier rozwoju, także i w tej sytuacji do głosu dochodzą sceptycy, krytycy i osoby wprost zwalczające możliwość wprowadzania nowych rozwiązań. Internet, media społecznościowe, a więc platformy technologiczne, co paradoksalne, dają tym antyrozwojowym grupom możliwości oddziaływania na opinię publiczną oraz manipulowania nastrojami społecznymi.

Oszacowanie skali tego zjawiska, poznanie motywacji i opinii wyrażanych przez te środowiska, pozwala lepiej zrozumieć skalę zagrożeń z jakimi możemy spotkać się dziś i w przyszłości. W tym raporcie pokazujemy jak współistnieją w sieci dwie teorie spiskowe.

Pierwsza kontestująca istnienie pandemii lub dopatrująca się w niej zjawiska inżynierii politycznej lub społecznej i druga podważająca sens funkcjonowania sieci 5G i łącząca jej działanie właśnie z COVID-19. Przedstawiona tu analiza bazuje na danych z serwisu Facebook, Twitter i stron internetowych (z wykorzystaniem autorskiego narzędzia Quaero). Pozyskane dane zostały zanalizowane w kontekście wydarzeń mających miejsce w badanym okresie, a więc w roku 2020. Kluczowym pytaniem, które legło u podłoża tych badań było czy narracja łącząca pandemię COVID-19 i sieci 5G stanowić może realne zagrożenie dla infrastruktury krytycznej. Wiadomo bowiem, iż deklaratywne protesty, oparte na fake newsach opinie mogą skutkować także realnymi, niebezpiecznymi działaniami w świecie jak najbardziej rzeczywistym.

Przeprowadzona analiza, oparta na konkretnym, obszernym zbiorze danych, pozwoliła na postawienie kilku wniosków i rekomendacji. Zasadniczy mówi, że dziś skala opisywanych zjawisk, acz istotna, nie przełożyła się na konkretne zagrożenia. I choć wniosek ten jest z pozoru optymistyczny, to jednak całość zgromadzonego i zanalizowanego materiału nie napawa już takim optymizmem. Jasno bowiem widać, że dezinformacyjne treści są obecne w sieci i często padają na podatny grunt. Nasza analiza dotyczyła roku 2020. Dziś żyjemy w innym świecie, którego ramy polityczne wyznacza rosyjska agresja na Ukrainę, konflikty o charakterze globalnym, kryzys energetyczny. Takie momenty zawsze sprzyjają powstawaniu teorii spiskowych i wykorzystywane są do działań i kampanii dezinformacyjnych. Obserwujemy nasilanie się takich zjawisk. Dlatego też nasz raport zawiera obok analizy także propozycje konkretnych działań, które należy podjąć w celu skutecznej walki z dezinformacją. Rezultat takiego starcia będzie miał kluczowe znaczenie dla naszej przyszłości.

Wojciech Kamiński

Wstęp

Raport opisuje zjawiska zaobserwowane w czasie pierwszej fali pandemii w Polsce, w polskojęzycznej przestrzeni serwisu społecznościowego Facebook i portalu Twitter¹, polegające na dynamicznym wzroście wypowiedzi dotyczących zarówno hasła COVID-19, jaki i hasła 5G. Od marca do maja 2020 r. ich liczba przekroczyła 60 tysięcy. Analiza treści najbardziej aktywnych kont oraz profili, w których skupiała się dyskusja o związkach technologii 5G z koronawirusem wykazała, że dominowały w tym kontekście narracje oparte na teoriach spiskowych. Na zjawisko nałożyły się inne istotne trendy i wydarzenia kształtujące otoczenie informacyjne rozwoju technologii 5G w Polsce, tj. prace legislacyjne nad sprzedażą pasma częstotliwości umożliwiającego komercyjne użytkowanie urządzeń funkcjonujących w tej sieci, a także kampania prezydencka oraz postępująca radykalizacja nastrojów skutkująca fizycznymi atakami na infrastrukturę krytyczną.

Z pogłębionych badań wynika, że w tym czasie uaktywniło się kilku aktorów wykazujących nieautentyczne zachowanie w sieci polegające na masowej dystrybucji duplikujących się treści oraz skupieniu się na propagowaniu linków ze stronami z teoriami spiskowymi, oferującymi jednocześnie sprzedaż różnorodnych produktów reklamowanych na przykład jako antyradiatory, czyli przedmioty chroniące użytkownika przed promieniowaniem 5G. Jednocześnie należy zaznaczyć, że z innych badań omówionych w raporcie wynika, że zaobserwowana w polskojęzycznej przestrzeni informacyjnej fala tego typu treści nie była wyjątkiem – miała ona bowiem charakter globalny. Nie jest zatem jasne, jakie były źródła zaobserwowanego wzrostu. Niemniej jednak wydaje się, że uwypuklona została podatność odbiorców na – intencjonalnie generowane lub naturalnie występujące – zjawiska w przestrzeni informacyjnej, co w efekcie może

¹ Analiza portalu Facebook została przeprowadzona przez PTBN a analiza portalu Twitter przez Inseqr sp. z o.o. z wykorzystaniem autorskiego narzędzia Quaero.

zaburzyć rozwój wybranych segmentów infrastruktury krytycznej. Powyższe skłania do poszerzenia percepcji zagrożeń informacyjnych dla infrastruktury krytycznej wykraczających poza warstwę telekomunikacyjną i uwzględnienia w ich ramach również zjawisk z zakresu oddziaływania psychospołecznego.

1. Wprowadzenie

Przyjęty w 2020 r. Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej uwzględnia pięć kategorii zagrożeń: fizyczne, techniczne, osobowe, teleinformatyczne oraz prawne. W dokumencie nie zdecydowano się wyodrębnić zaburzeń bezpieczeństwa informacyjnego infrastruktury krytycznej (IK) polegających na oddziaływaniu na opinię publiczną, procesy decyzyjne sektora IK czy otoczenie rynkowe inicjatyw gospodarczych dotyczących obszaru IK. Taka kategoria zjawisk nie została również uwzględniona w ramach pięciu wyżej wymienionych zagrożeń (np. teleinformatycznych). Warto jednocześnie zwrócić uwagę, że tego rodzaju zjawiska zagrażające funkcjonowaniu IK przewiduje na przykład amerykańska Agencja ds. Cyberbezpieczeństwa i Bezpieczeństwa Infrastruktury (CISA – ang. *Cybersecurity and Infrastructure Security Agency*), która wyraźnie odróżnia zagrożenia polegające na oddziaływaniu psychospołecznym od „twardych” zagrożeń w cyberprzestrzeni².

O tym, że zjawiska zachodzące w przestrzeni informacyjnej mogą zaburzyć funkcjonowanie IK świadczą m.in. zakłócenia w systemie dostaw paliw, które wystąpiły w całej Polsce pod koniec lutego 2022 r. wraz z inwazją Rosji na Ukrainę³. Tego typu zdarzenia dotyczące IK nie są oczywiście odosobnione. Świadczą o tym choćby badania naukowców

² Szerzej na ten temat tego rodzaju zagrożeń określanymi terminem „operacji wpływu” (ang. „*influence operations*”) zob. *Preparing for mitigating foreign influence operations targeting critical infrastructure*, CISA, https://www.cisa.gov/sites/default/files/publications/cisa_insight_mitigating_foreign_influence_508.pdf, s. 2 (dostęp: 23.04.2022).

³ Z informacji kolportowanych w mediach wynika, że w tym okresie zidentyfikowano anomalia w mediach społecznościowych mogących świadczyć o tym, że zjawisko było wynikiem intencjonalnego oddziaływania na polskojęzyczną przestrzeń informacyjną. K. Witwicka, *Wojna w Ukrainie a brak paliwa. „Wysokie prawdopodobieństwo prób dezinformacji”*, <https://wiadomosci.radiozet.pl/Biznes/Wojna-w-Ukrainie-a-brak-paliwa.-Wysokie-prawdopodobienstwo-prob-dezinformacji>, (dostęp: 23.04.2022).

z National University of Singapore rozważające scenariusz ataku dezinformacyjnego polegającego na rozsyłaniu nieprawdziwych wiadomości o obniżce cen za pobór prądu. Wynikiem badania była konstatacja, że taki scenariusz mógłby w efekcie doprowadzić do nieracjonalnych zachowań konsumenckich w używaniu energii elektrycznej, a w konsekwencji przeciążyć system jej dostaw⁴.

Problemem badawczym rozpatrywanym w niniejszym raporcie jest rozpoznanie zagrożeń w polskim środowisku informacyjnym dla elementu infrastruktury krytycznej- sieci 5G. Głównym celem jest pogłębiona analiza anomalii w przestrzeni informacyjnej zaobserwowanej w polskojęzycznym segmencie Facebooka i Twittera, polegającej na znaczącym wzroście liczby wypowiedzi dotyczących związków 5G i COVID-19 w 2020 roku. Zdarzenie rozpatrzono z perspektywy dwóch celów szczegółowych:

- 1. Diagnozy oraz opisu ewentualnych symptomów nieautentycznego lub intencjonalnego kształtowania dyskursu na temat 5G w ramach narracji dotyczącej pandemii COVID-19.** W ramach realizacji tego celu badania autorzy scharakteryzowali konta najbardziej zaangażowane w kształtowanie dyskusji na badany temat skupiając się na następujących zagadnieniach:
 - Jakiego typu są to konta?
 - Czy zostały zablokowane?
 - Jaki stopień interaktywności wykazywały?
 - Jaki typ komunikacji je charakteryzował ze względu na propagację linków oraz duplikatów tych samych treści?
 - Na jakich profilach te konta publikowały swoje treści?
- 2. Określenia ewentualnych zagrożeń dla infrastruktury krytycznej na podstawie tez występujących w propagowanych narracjach i materiałach, kont, na których były publikowane, oraz kontekstu zdarzenia.** W ramach realizacji tego celu badania, po pierwsze, zarysowano międzynarodowy i krajowy kontekst analizowanego zdarzenia, po drugie, poddano charakterystyce treści propagowane przez autorów oraz na profilach o największej liczbie użytkowników FB biorących udział w dyskusji dotyczącej jednocześnie 5G i COVID-19.

⁴ G. Raman, B. AlShebli, M. Waniek, T. Rahwan, J. Chih-Hsine Peng, *How weaponizing disinformation can bring down a city's power grid*, PLoS ONE nr 15 rok 2020, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0236517&type=printable>, (dostęp: 26.04.2022).

Bardziej szczegółowe kwestie dotyczące przeprowadzonych pomiarów zostały zaprezentowane w dalszej części materiału.

Badanie zostało przeprowadzone przez dr Kamila Baraniuka wraz innymi członkami zespołu PTBN Data Lab i omówione w punktach w rozdziałach 1-3 niniejszego raportu. W rozdziale 4 przedstawiono odrębną analizę przeprowadzoną przez zespół Inseqr, której celem było skonfrontowanie oraz ewentualne uzupełnienie wniosków z badania PTBN Data Lab w oparciu o autonomiczny pomiar mediów społecznościowy. Analizę Inseqr oparto na innych założeniach metodologicznych⁵. Zmiana ta polegała głównie na przyjęciu innej próby badawczej (tj. skupiono się na analizie serwisu społecznościowego Twitter) oraz zastosowaniu autorskiego narzędzia Inseqr o nazwie Quaero⁶.

⁵ Metodologiczne podstawy badania PTBN Data Lab przedstawia rozdział nr 2.

⁶ Opis narzędzia dostępny na stronie Inseqr: https://inseqr.pl/new_inseqr/produkty/quaero-nowoczesna-analiza-zrodel-otwartych/

2. Wspólne występowanie treści na temat 5G i COVID-19

Metoda badania i charakterystyka próby badawczej

Pierwszy etap badania polegał na ilościowej analizie treści dotyczących jednocześnie 5G i COVID-19, które zostały opublikowane w 2020 r. w polskojęzycznym i publicznie dostępnym segmencie mediów społecznościowych (Facebook, Twitter, Instagram, Wykop) oraz w sekcjach komentarzy w głównych portalach informacyjnych w Polsce⁷. Dane zgromadzono za pośrednictwem narzędzia/usługi online o nazwie UNAMO⁸.

W ramach badania wstępnego zaobserwowano, że w okresie od 1 marca 2020 r. do 3 maja 2020 r. wystąpił znaczący wzrost wypowiedzi dotyczących 5G i COVID-19 na portalu Facebook. **Łącznie w tym czasie opublikowano 62 642 postów, co znacząco przekracza zarówno trzymiesięczny okres przed zdynamizowaniem dyskusji⁹ (799 postów), jak i liczbę postów opublikowanych na ten temat przez blisko osiem kolejnych miesięcy w 2020 r. (44 310 postów)¹⁰.** Powyższe dane zostały zwiualizowane na wykresie nr 1.

⁷ Kalibracja wyszukiwanych treści była oparta na regule występowania w tekście wypowiedzi jednocześnie hasła „5G” oraz jednego z trzech następujących haseł: „covid”, „koronawiru*”, „SARS-CoV-2”.

⁸ www.unamo.com.

⁹ Tj. od 08.01.2020 r. do 03.05.2020 r.

¹⁰ Tj. od 03.05.2020 r. do 31.12.2020 r.

Na podstawie zaobserwowanej znaczącej skali wzrostu wypowiedzi zdecydowano się na pogłębioną analizę wypowiedzi opublikowanych w serwisie FB w okresie marzec-maj 2020 r. Dane omówiono w kontekście wydarzeń krajowych oraz międzynarodowych zachodzących w przestrzeni realnej oraz wirtualnej związanych z COVID-19 oraz technologią 5G.

W dalszej części badania poddano analizie ilościowej i jakościowej 20 profili o największej liczbie wypowiedzi dotyczące jednocześnie 5G i COVID-19 (Aktorzy) oraz 20 profili, w których największa liczba użytkowników opublikowała badane treści (Miejsca Koncentracji Dyskusji – MKD).

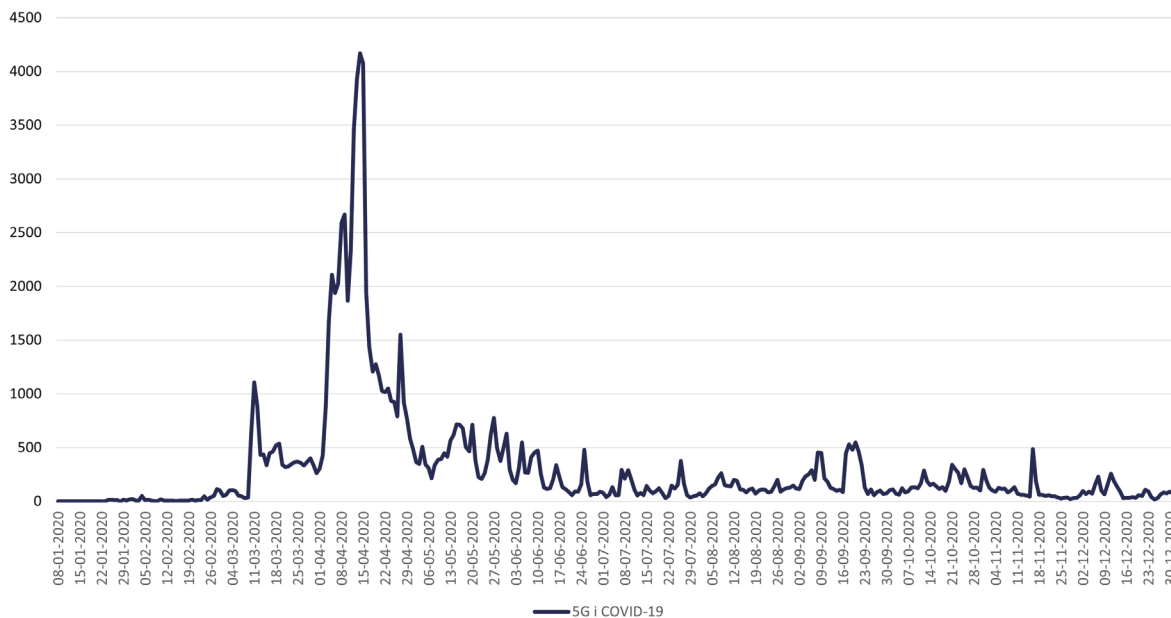
2.1 Liczba postów na FB a uwarunkowania krajowe i międzynarodowe

Kontekst krajowy

Zaobserwowany wzrost wystąpił w trzech sesjach: w okresie 8-11 marca, następnie w dniach 2-15 kwietnia oraz ponownie 26-27 kwietnia. **W pozostałych miesiącach 2020 r. tak gwałtowna intensyfikacja dyskusji na temat 5G i COVID-19 na portalu Facebook już się nie powtórzyła.**

Wykres 1. Treści zawierające jednocześnie hasło „5G” i hasła związane z COVID-19 opublikowane w okresie styczeń – grudzień 2020 r.

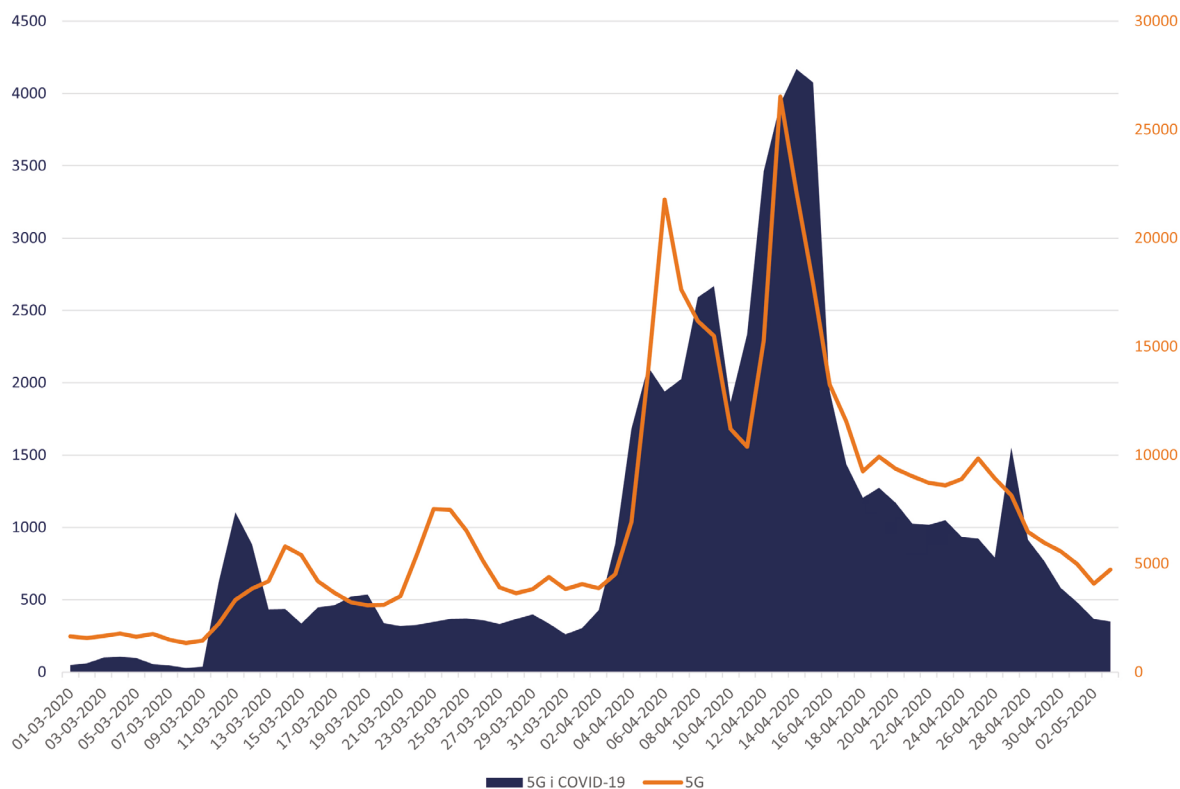

Źródło: opracowanie własne

W ramach diagnozy uwarunkowań zaobserwowanego zjawiska, ilość postów odnoszących się jednocześnie do problematyki 5G oraz COVID-19 **zestawiono z liczbą postów ogólnie dotyczących 5G¹¹**. W analizowanym okresie **również w tym przypadku zaobserwowano wzrost liczby postów** (od 01.03 do 03.05 łącznie 466 498 wiadomości). Ponadto, widoczne na wykresie nr 2 porównanie linii trendów obu dyskusji wskazuje na ich **wysoką korelację**. Sugeruje to, że zaobserwowana wzrostowa dynamika treści łączących 5G z COVID-19 mogła być efektem szerszego ożywienia debaty w polskojęzycznej części FB na temat technologii 5G. Z porównania obu zbiorów danych wynika, że treści z badanej grupy stanowiły **13% całości dyskusji o 5G**.

¹¹ Tj. wiadomości zawierających hasło „5G” – bez warunków dodatkowych.

Wykres 2. Treści zawierające hasło „5G” (linia pomarańczowa – z prawej strony) oraz jednocześnie hasła dotyczące 5G i związane z COVID-19 (pole niebieskie – z lewej strony) opublikowane w okresie marzec-maj 2020 r.

Źródło: opracowanie własne

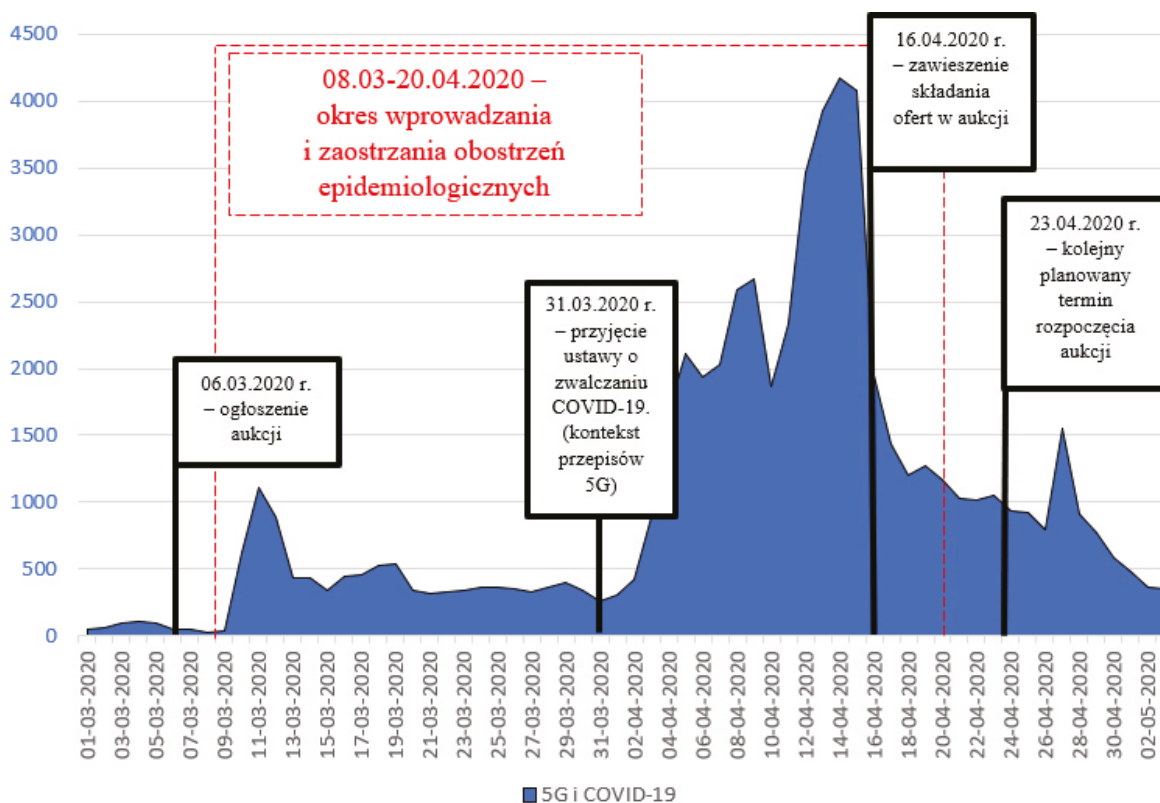
Nasilenie liczby badanych treści w ujęciu chronologicznym zestawiono także z kalendarium obostrzeń epidemiologicznych w Polsce oraz informacjami o postępie prac legislacyjnych w zakresie komercjalizacji technologii 5G.

W Polsce restrykcje sanitarne w odpowiedzi na rozwijającą się w skali globalnej epidemię COVID-19 rozpoczęły się od 08.03.2020 r., tj. dnia, w którym Główny Inspektor Sanitarny zarekomendował odwołanie wszystkich imprez masowych powyżej 1000 osób, organizowanych w pomieszczeniach zamkniętych. Dzień później została wprowadzona kontrola sanitarna na granicach RP, a 12.03.2020 r. Minister Zdrowia wprowadził w Polsce stan zagrożenia epidemicznego. Organy administracji państwowej w kolejnych

tygodniach zarządziły szereg decyzji i rozwiązań w ramach walki z pandemią, co wiązało się również z intensywnymi działaniami w ramach polityki informacyjnej. Proces stopniowego zdejmowania obostrzeń rozpoczął się 20.04.2020 r., gdy złagodzone przepisy w handlu oraz zezwolono na wejście do lasów oraz parków. W kolejnych tygodniach proces łagodzenia obostrzeń postępował¹².

W kontekście powyższego należy zwrócić uwagę, że **wzrost liczby treści** zawierających jednocześnie hasła 5G oraz związane z COVID-19 nastąpił 10.03, a więc w **okresie postępujących decyzji polskich instytucji administracji państwowej dotyczących obostrzeń związanych z sytuacją epidemiologiczną w kraju**. W czasie zmniejszania restrykcji reżimu sanitarnego odnotowywano natomiast powolną tendencję spadkową dynamiki dyskusji (z wyjątkiem okresowego skoku – omówienie niżej).

Wykres 3. Treści zawierające jednocześnie hasła 5G i hasła związane z COVID-19 w okresie marzec-maj 2020 r. – zestawienie z tłem wydarzeń krajowych

Źródło: opracowanie własne

¹² Zob. J. Duszyński i in., *Zrozumieć COVID*, Polska Akademia Nauk, https://informacje.pan.pl/images/2020/opracowanie-covid19-14-09_2020/ZrozumiecCovid19_opracowanie_PAN.pdf, s. 59 (dostęp: 12.02.2022).

Istotnym elementem dla dyskusji na temat 5G w polskojęzycznych mediach społecznościowych wydają się również prace legislacyjne związane z aukcją na częstotliwości umożliwiające rozwój w Polsce sieci o tym standardzie technologicznym. Aukcja na cztery rezerwacje częstotliwości z zakresu 3480 GHz-3800 GHz została ogłoszona w dniu 06.03.2020 r. W dniu 16.04.2020 r. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej poinformował jednak, że na podstawie przepisów ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw* (tzw. „ustawa antycovidowa”)¹³ bieg terminu składania ofert wstępnych aukcji na cztery rezerwacje częstotliwości został zawieszony¹⁴. W dniu 23.04.2020 r. aukcja miała rozpocząć się ponownie¹⁵, jednak nie doszła ona do skutku – w komunikacie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów z dnia 28.04.2020 r. poinformowano o wprowadzeniu przepisów pozwalających

¹³ Dz. U. 2020 poz. 568.

¹⁴ *Zawieszenie terminu składania ofert wstępnych w aukcji na częstotliwości z pasma 3,6 GHz*, <https://www.uke.gov.pl/akt/zawieszenie-terminu-skladania-ofert-wstepnych-w-aukcji-na-czestotliwosci-z-pasma-3-6-ghz,310.html> (dostęp: 12.02.2022). W ogłoszonym w dniu 29.04.2020 r. stanowisku Prezesa UKE, wyjaśniono, że decyzja z dnia 16.04.2020 r. wynikała z art. 15zżs ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 31.03.20 (Dz. U. 20 poz. 568). Przepis stanowił, że w czasie epidemii COVID-19 „*bieg terminów procesowych i sądowych*” w enumeratywnie wymienionych przypadkach, w tym „*10) innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw*” – „*nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres*”. W stanowisku UKE poinformowano, że ww. przepis ma zastosowanie również do wskazanej akcji na częstotliwości pasm 5G, ponieważ jest postępowaniem prowadzonym na podstawie aktu prawnego rangi ustawy, tj. ustawy prawo telekomunikacyjne. Szerzej na ten temat zob.: *Stanowisko Prezesa UKE w przedmiocie aukcji 5G*, <https://uke.gov.pl/akt/stanowisko-prezesa-uke-w-przedmiocie-aukcji-5g,314.html> (dostęp: 13.02.2022).

¹⁵ *Widmo, pasma i bloki, czyli krótko o aukcjach częstotliwości*, <https://www.gov.pl/web/5g/widmo-pasma-i-bloki-czyli-krotko-o-aukcjach-czestotliwosci> (dostęp: 12.02.2022).

na unieważnienie ówczesnego postępowania aukcyjnego¹⁶. Do chwili obecnej aukcja nie została przeprowadzona¹⁷. Należy zatem zwrócić uwagę, że zarówno ożywienie generalnej dyskusji o 5G (wykres nr 2), jak i wzrost liczby treści dotyczących ewentualnych związków tej technologii z COVID-19, miały miejsce w czasie kształtowania się wyżej zarysowanych uwarunkowań formalno-prawnych, które mogły mieć kluczowe znaczenie z perspektywy dalszego rozwoju tego elementu infrastruktury krytycznej w Polsce. Zwraca przede wszystkim uwagę fakt, że skok wypowiedzi o największej dynamice wystąpił kilka dni po przyjęciu tzw. „ustawy antycovidowej”, a strumień wiadomości na ten temat zaczął opadać tuż przed ogłoszeniem Decyzji UKE (wykres nr 3).

Kontekst międzynarodowy

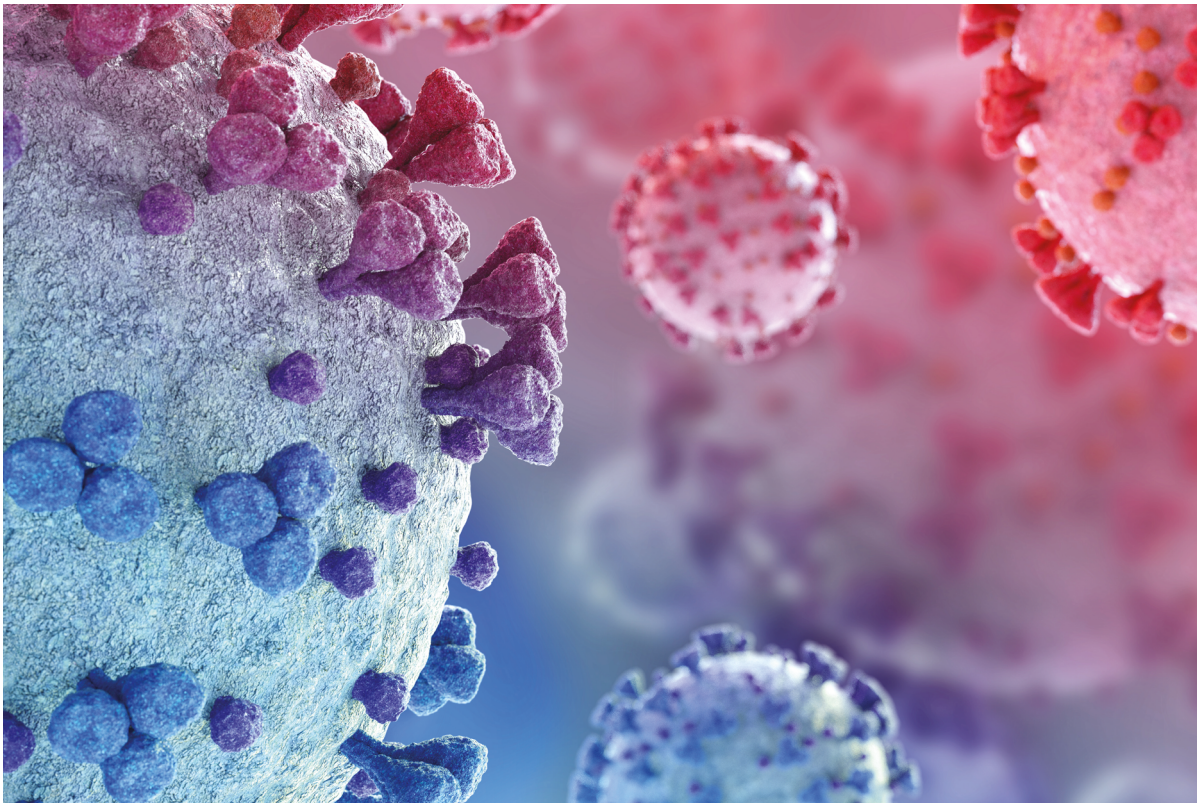
W odniesieniu do wyżej omówionego tła legislacyjnego należy zwrócić uwagę, że z informacji prasowych wynika, że wśród państw, które przesunęły lub zawiesiły terminy aukcji na 5G w czasie pierwszej fazy rozwoju pandemii COVID-19 znalazły się również Francja, Portugalia, Austria i Hiszpania¹⁸.

¹⁶ Zmiany w Prawie telekomunikacyjnym – pierwszy etap wdrożenia Europejskiego Kodeksu Łączności Elektronicznej, <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/zmiany-w-prawie-telekomunikacyjnym---pierwszy-etap-wdrozenia-europejskiego-kodeksu-laczności-elektronicznej> (dostęp: 13.02.2020).

¹⁷ Według opinii branżowych ekspertów sytuacja ta powoduje niską ocenę zaawansowania rozwoju Polski w rozwoju 5G w porównaniu do innych krajów unijnych. Ocena dokonana w raporcie Komisji Europejskiej *The Digital Economy and Society Index* – zob. M. Lariusz, *W oczekiwaniu na aukcję 5G. Polska wśród 4 krajów, które są najmniej zaawansowane w rozwoju 5G, wynika z raportu DESI 2021*, <https://itreseller.com.pl/w-oczekiwaniu-na-aukcje-5g-polska-wsrod-4-krajow-ktore-sa-najmniej-zaawansowane-w-rozwoju-5g/> (dostęp: 13.02.2020) oraz Indeks gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI) na 2021 r. Polska, <https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/80596> (dostęp: 13.02.2020).

¹⁸ Warto przy tym zwrócić uwagę, że w Austrii i Hiszpanii komercyjna usługa 5G była już dostępna od 2019 r. Szerzej zob.: *COVID-19 uderza w sieci 5G w Europie. Aukcja zostanie anulowana również w Polsce*, <https://ictmarketexperts.com/aktualności/covid-19-uderza-w-sieci-5g-w-europie-aukcja-anulowana-rowniez-w-polsce/> (dostęp: 13.02.2022); Nie były to jedyne państwa, które nie przeprowadziły aukcji na częstotliwości z zakresu pasma radiowego 5G. Szerzej na temat postępu prac wdrożeniowych tej technologii w państwach unijnych zob. *National 5G Strategies*, <https://5gobservatory.eu/national-5g-plans-and-strategies/#1533566191562-20dd476e-4911> (dostęp: 13.02.2022).

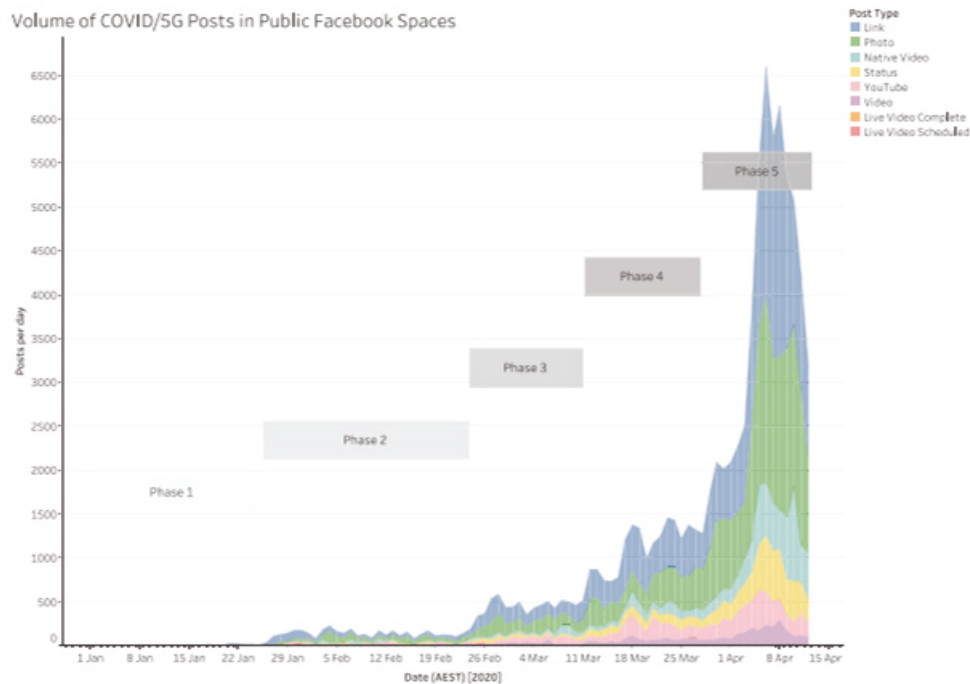
Istotne znaczenie z perspektywy diagnozy uwarunkowań natury międzynarodowej miały zdarzenia zachodzące w badanym okresie w globalnym środowisku informacyjnym. W tym kontekście należy przywołać badanie grupy australijskich naukowców z Queensland University of Technology¹⁹, którzy poddali analizie problem rozprzestrzeniania się w okresie od 1.01.2020 r. do 12.04.2020 r. na portalu Facebook treści wiążących COVID-19 z 5G²⁰. **Zgromadzone dane korelują z wyżej opisanym zjawiskiem zaobserwowanym na gruncie polskim – również w tym przypadku na przełomie marca i kwietnia australijscy naukowcy zaobserwowali wzrost liczby treści 5G/COVID-19 (wykres nr 4).**

¹⁹ A. Burns, S. Harrington, E. Hurcombe, 'Corona? 5G? or both?': the dynamics of COVID-19/5G conspiracy theories on Facebook, "Media International Australia", nr 117, rok 2020.

²⁰ Autorzy do badania wykorzystali dane udostępnione przez portal Facebook za pośrednictwem platformy CrowdTangle. Kwerenda zakładała wyszukanie treści zawierających jednocześnie hasło „5G” oraz jedno z następujących haseł: „covid”, „corona”, „virus”, „epidemi”, „pandemii”. Analizowany zasób zawierał łącznie 89 664 postów opublikowanych w różnych językach na stronach, grupach publicznych oraz zweryfikowanych profilach serwisu Facebook. Do analizy zastosowano kilka metod i technik badawczych.

Wykres 4. Liczba postów dotyczących COVID i 5G opublikowanych na portalu Facebook z uwzględnieniem rodzaju

Źródło: A. Burns, S. Harrington, E. Hurcombe, ‘Corona? 5G? or both?’: the dynamics of COVID-19/5G conspiracy theories on Facebook, “Media International Australia”, nr 117, rok 2020, s. 17.

Warto omówić przebieg rozwoju dyskusji opisany w artykule. Jej chronologię podzielono na pięć faz, w syntetyczny sposób można je przedstawić następująco:

- **Faza 1. (01-26.01.2020): Istniejące wcześniej teorie spiskowe.** Na tym etapie treści uwzględnione w badaniu były nieliczne. Te, które się pojawiły, powtarzały typowe dla antynaukowych lub technosceptycznych narracji spiskowych dotyczących planów eksterminacji ludności, tzw. *chemitrials*, masowych szczyepień czy „toksycznych” emisji 5G²¹. Niemniej już w tej fazie autorzy

²¹ <https://www.wired.co.uk/article/5g-health-risks-concerns> – tutaj wcześniejsze.

zaobserwowali wczesne znaki świadczące o wpisywaniu ówczesnych wydarzeń w wyjaśnienia natury spiskowej – pojawiały się one we francuskojęzycznej przestrzeni informacyjnej²².

- **Faza 2. (27.01-24.02.2020): Teoria łącząca Wuhan z 5G rozprzestrzenia się w skali globalnej.** W fazie drugiej na niemieckojęzycznej stronie internetowej z treściami spiskowymi opublikowano artykuł łączący 5G z wydarzeniami w Wuhan. W tym okresie **po raz pierwszy na ten temat na szerszą skalę pojawiły się posty w języku angielskim.** Następnie linki do tych artykułów zaczęły przenikać do innych środowisk językowych Facebooka – od Szwecji, przez Pakistan i Hiszpanię, aż po Hong Kong. Autorzy zwracają uwagę, że **pod koniec stycznia 2020 r. miała miejsce dyskusja dotycząca dopuszczenia firmy Huawei do infrastruktury telekomunikacyjnej sieci 5G w Wielkiej Brytanii.** Brytyjskie władze podjęły taką decyzję wbrew radom i sugestiom rządu USA²³. Naukowcy zaobserwowali (widoczny na wykresie nr 4) wzrost postów po 27.01, co interpretowano jako efekt wyżej wspomnianej debaty, która – w ich opinii – zwróciła uwagę na problem technologii 5G szerszego grona opinii publicznej i skutkowała również zwiększeniem liczby postów²⁴.
- **Faza 3. (25.02-11.03.2020): Lokalizacja i urozmaicenie.** W tej fazie nastąpił pierwszy intensywny wzrost. Zwielokrotniła się również liczba publikacji w językach innych niż angielski. Były to języki europejskie, w tym z Europy Wschodniej i Południowej (wymieniono: rumuński, czeski, chorwacki, włoski, hiszpański i francuski). Zaobserwowano także rozwój teorii spiskowych łączących 5G z COVID-19 w wielu różnych, czasem sprzecznych, kierunkach

²² Jako przykład podano artykuł, który ukazał się w dniu 20.01.20 r. na francuskojęzycznym blogu Les Moutons Enragés i został rozprzestrzeniony na 13 francuskojęzycznych profilach FB, na których funkcjonowały treści anty5G, antyszczepionkowe, wpisujące się w medycynę alternatywną oraz wyrażające sympatie dla ruchu żółtych kamizelek (fr. Mouvement des gilets jaunes). Artykuł nie przebił się poza francuskojęzyczne środowisko.

²³ W styczniu 2020 r. Brytyjczycy zdecydowali się na wykluczenie Huawei (użyto określenia: „dostawcy wysokiego ryzyka”) z wrażliwej części sieci, ale jednocześnie dopuścili 35% udziałów w firmie w pozostałych jej częściach. Podjęcie decyzji nastąpiło w sprzeczności do sugestii władz USA, które rekomendowały całkowite wykluczenie chińskiego dostawcy – *Rząd Wielkiej Brytanii ogranicza udział Huawei w budowie sieci 5G*, <https://serwisy.gazetaprawna.pl/nowe-technologie/artykuly/1450926,huawei-siec-5g-boris-johnson.html> (dostęp: 13.02.2022).

²⁴ A. Burns, S. Harrington, E. Hurcombe, dz. cyt., s. 17-18.

narracyjnych. Jako możliwą przyczynę wzrostu liczby treści autorzy podali rozpoczęcie okresu zaostrzenia restrykcji epidemiologicznych – kwarantann i tzw. *lockdownów*²⁵.

- **Faza 4. (12-28.03.2020): Tezy o niewydolności oddechowej i podejrzenia dotyczące lockdownów.** W tym okresie szczególnie popularne stały się tezy, według których maszty 5G przyczyniają się do niewydolności oddechowych. Druga linia popularnych narracji była oparta na twierdzeniach, że obostrzenia sanitarne związane z ograniczoną możliwością przemieszczenia się (tzw. *lockdownami*), były przykrywką dla stawiania **masztów 5G**. W tym okresie tego typu teorie popularyzowały także filmy umieszczane w serwisie społecznościowym YouTube, znacząco zwiększając ich zasięg. Tę fazę rozprzestrzeniania się treści COVID-19/5G autorzy badania rozpatrują jako skutek globalnej skali wprowadzania restrykcji sanitarnych. Obostrzenia zaczęły być odczuwalne przez coraz większą liczbę osób, w tym liderów opinii – np. celebrytów. Z badania wynika, że artyści (np. afroamerykańska piosenkarka R&B Keri Hilson) przyczynili się do popularyzacji teorii spiskowych na badany temat. Innym czynnikiem dynamizującym dyskusję były wywiady z różnymi, często anonimowymi osobami, np. pracownikami służby zdrowia²⁶.
- **Faza 5. (od 29.03 do połowy kwietnia 2020): Podpalacze, ewangeliści i celebryci.** W tym okresie miał miejsce najbardziej widoczny oraz radykalny etap skutków rozprzestrzeniania teorii spiskowych. Wiązał się on ze wzrostem fizycznych ataków na infrastrukturę 5G. Autorzy nie wykluczają, że ich źródłem mógł być funkcjonujący od ok. połowy marca nurt teorii spiskowych zwracający uwagę na kwestię powstawania sieci 5G w pobliżu amerykańskich szkół (co

²⁵ Australijscy naukowcy nie wykluczyli również, że zaobserwowane zjawisko wynika z intencjonalnego i planowanego działania aktora (państwowego lub niepaństwowego) usiłującego zdestabilizować te kraje (jasno jednak stwierdzono, że posiadane dane nie są wystarczające na zweryfikowanie takiej hipotezy) – tamże, s. 18-19.

²⁶ Na przykład jeden z takich materiałów wideo dotyczący rzekomego związku lockdownów z budową masztów 5G został umieszczony na jednym z amerykańskich kanałów YT i na samym tylko FB był propagowany na ponad 500 profilach z potencjalnym zasięgiem 8 milionów widzów z różnych państw świata (np. Kanady, Izraela, Rumunii czy Australii). W artykule opisano również zaobserwowaną sytuację w polskojęzycznym środowisku informacyjnym. **Zwrócono uwagę na jeden z artykułów portalu Odkrywamy Zakryte który zaczął się popularyzować w drugiej połowie marca.** Fakt ten interpretowano pod kątem wprowadzanych restrykcji sanitarnych – tamże, s. 19-21.

miałoby powodować zagrożenie dla życia i zdrowia dzieci)²⁷. Autorzy zwrócili też uwagę, że w tym okresie nośność teorii łączącej 5G z COVID-19 nadali również pastory ewangeliccy związani z państwami afrykańskimi²⁸. Inną kategorią osób rozprzestrzeniającą przekaz byli – podobnie jak w poprzednich fazach – celebryci. Zasięg ich wypowiedzi sięgał w niektórych przypadkach nawet 40 milionów użytkowników FB.

Należy również zaznaczyć, że **dopiero w ostatniej fazie rozwoju dyskusji na temat 5G/COVID-19 autorzy zaobserwowali wystąpienie na szerszą skalę naukowej odpowiedzi na tezy teorii spiskowych**. Narracja obalająca przekaz ruchu konspiracyjnego była dystrybuowana przez media mainstreamowe (np. BBC), choć niektóre z dużych tytułów prasowych, jak np. włoska *La Stampa*, powieliło przekaz o szkodliwości dla zdrowia (z czasem artykuł został usunięty). **W tej fazie zaobserwowano też bardziej zdecydowane działania właścicieli platform społecznościowych związane z usuwaniem szkodliwych treści opartych na teoriach spiskowych**. Istotne w tym kontekście wydaje się jednak spostrzeżenie autorów, że wówczas wszelkie usuwanie treści czy sprawdzanie i obalanie fałszywych tez (*fact-checking*) wzmocniały postawy

²⁷ W dniu 30.03 na Facebooku zaczął krążyć post z linkiem do materiału na YT autorstwa aktywisty ruchu zwolenników teorii spiskowych Marka Steela dotyczącego zagadnienia powstawania masztów w pobliżu szkół. Opis postu narracyjnie zwracał uwagę nie tylko na skalę rozbudowy technologii i infrastruktury 5G, ale także nawoływał do jej zniszczenia. Post rozprzestrzenił się na ponad 100 profilach na portalu FB z potencjalnym zasięgiem prawie 8 milionów użytkowników. Autorzy zwracają uwagę, że początkowo szczególnie intensywnie krążył w południowej Afryce (nie sprecyzowano tej kwestii, ale prawdopodobnie chodzi o anglojęzyczne środowisko informacyjne RPA), a następnie jego najbardziej intensywną propagację zaobserwowano w Wielkiej Brytanii. Co więcej post propagowały profile o niemal identycznych nazwach, tj. zawierających frazę „STOP 5G & SMART METERS” połączone z nazwami miast północnej Wielkiej Brytanii takimi jak Dundee, Edinburgh, Leeds, Manchester. Fakt ten autorzy oceniają jako możliwe źródło zainfekowania brytyjskiego środowiska informacyjnymi treściami o silnym przekazie radykalizującym postawy przeciwników technologii 5G – tamże, s. 21.

²⁸ O od 02.04 zaczął krążyć w różnych wersjach językowych (początkowo w j. angielskim) materiał filmowy z udziałem rzekomego „byłego dyrektora Vodafone” w Wielkiej Brytanii. Guardian zidentyfikował osobę podającą się za dyrektora Vodafone jako mieszkającego w Luton w Wielkiej Brytanii pastora z Zambii Jonathona Jamesa. Zwrócono uwagę, że wcześniej podobne były dystrybuowane treści w tym środowisku w języku francuskim. Przekaz w języku angielskim i francuskim – również wśród Afrykańczyków – wzmocnili również zwolennicy teorii o zaangażowaniu w technologię 5G Illuminatów, którzy wykorzystują jej rozwój do kontroli ludzkości – tamże, s. 21-22.

wielu zwolenników teorii 5G/COVID-19 i były odbierane jako dowód na to, że „system” (media głównego nurtu, instytucje państwowe czy przedstawiciele tzw. „deep state”) zmierza do ich uciszenia i uciemnienia²⁹.

Co ciekawe, autorzy zwrócili uwagę, że w zgromadzonym zbiorze danych zaobserwowali również treści wyrażające poparcie dla technologii 5G. Od początku lutego pochodziły one głównie z chińskich mediów państwowych takich jak agencja prasowa Xinhua, gazet China Daily, People Daily czy telewizji CGT oraz CCTV. Treści te były dostępne w wielu wersjach językowych, ale ich rozprzestrzenianie ograniczyło się do oficjalnych profili na FB. Kontekst przekazu polegał na pokazaniu walorów technologii w walce z rozwijającą się epidemią w Chinach (telemedycyna w szpitalach, roboty sterowane przez 5G, drony wspierające pacjentów i lekarzy w czasie lockdownów).

W odniesieniu do wyżej omówionych badań należy zwrócić uwagę, że wpisują się one w inne, generalne trendy. Jako przykład należy przywołać wykonany przez Reuters Institute i University of Oxford przegląd anglojęzycznych artykułów dotyczących COVID-19 poddanych procesowi tzw. *fact-checkingu* w okresie od stycznia do końca marca 2020 r. Z danych przywołanych w artykule wynika, że w tym okresie liczba sprawdzonych źródeł wzrosła o ponad 900%, co świadczy o skali wzrostu nieprawdziwych informacji. W pracy podkreślono również wagę problemu wprowadzania do środowiska informacyjnego nieprawdziwych informacji przez liderów opinii takich jak politycy czy celebryci. Mimo, że **jedynie 20% źródeł poddanych badaniu było autorstwa osób publicznych, to treści tych kont odpowiadały za większość reakcji w mediach społecznościowych**. Stąd wniosek, że o ile większość dezinformacji w mediach społecznościowych pochodzi od „zwykłych” użytkowników, to ich wpływ na szerszą grupę odbiorców jest znacznie mniejszy niż liderów opinii³⁰.

Z perspektywy zaobserwowanego zjawiska wzrostu treści związanych z 5G i COVID-19 w polskim środowisku informacyjnym warto też przywołać wyniki pracy badawczej zespołu brytyjskich i hiszpańskich naukowców pt. *COVID-19 and 5g Conspiracy Theory: Social Network Analysis of Twitter Data*. Autorzy pobrali łącznie ponad 2,3 tys. unikalnych tweetów zawierających hashtag #5GCoronavirus oraz tweetów wchodzących

²⁹ Tamże, s. 22.

³⁰ S. Brennen (i in.), *Types, sources and claims of COVID-19 misinformation*, Types, sources, and claims of COVID-19 misinformation | Reuters Institute for the Study of Journalism (ox.ac.uk) (dostęp: 18.02.2022).

z nimi w interakcję (wzmiankujących, retweetujących itd.). Łącznie zasób przeznaczony do analizy zawierał ponad 10 tys. tweetów. Okres badawczy obejmował 7 dni – od 27 marca do 4 kwietnia 2020. Autorzy podali, że na początku kwietnia na brytyjskim twitterze ów hashtag cieszył się dużą popularnością i uplasował się w „trendujących” słowach kluczach⁵¹.

Z przeprowadzonych badań wynika, że większość tweetów profili mających największy wpływ na dyskusję⁵² wpisywało się w teorie spiskowe. Treści tego rodzaju dystrybuowano jako własne opinie lub linki do artykułów bądź filmów. Spośród dziesięciu takich kont, jedno zostało ocenione jako wykorzystywane do rozprzestrzeniania przekazu łączącego 5G z COVID-19 (sugerowała to sama nazwa konta: „5gcoronavirus19”). Pozostałe konta tej grupy należały do osób indywidualnych oraz nie wymienionego z nazwy youtubera⁵³. Do najczęściej dystrybuowanych źródeł należał popularny w Stanach Zjednoczonych portal rozprzestrzeniający teorie spiskowe o nazwie InfoWars oraz inne strony i filmy na YT o podobnej tematyce. Z analizy przekazu badanej grupy kont (10% ogółu unikatowych treści) wynika, że 35% przekazu wpisywało się w teorie spiskowe, 32% miało charakter polemiczny (często prześmiewczy), a 33% neutralny, zaś w niektórych przypadkach próby wykorzystania istniejącego trendu do wypromowania własnych treści (tzw. *link bait*)⁵⁴.

Zwraca zatem uwagę zróżnicowana struktura dyskusji – znalazły się w niej zarówno konta prawdopodobnie intencjonalnie infekujące środowisko informacyjne treściami spiskowymi (sugeruje to dedykowana nazwa konta) oraz inne konta, które mogły tego typu przekaz rozprzestrzeniać z różnych powodów, np. podatności na przekaz oparty na teoriach spiskowych. Istotne znaczenie ma również fakt, że nośnikiem tych treści były najczęściej inne, pozatwitterowe źródła – portale oraz filmy na YT. Autorzy zaznaczają przy tym, że najbardziej popularne źródło, tj. InfoWars, świadczy usługi z zakresu sprzedaży produktów chroniących przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego.

⁵¹ W. Ahmed (i in.), *COVID-19 and 5G Conspiracy Theory: Social Network Analysis of Twitter Data*, “Journal of Medical Internet Research”, nr 5, rok 2020, s. 3-5.

⁵² Badano na podstawie wskaźnika analizy sieciowej *betweenness centrality*.

⁵³ Do tej kategorii kont zakwalifikowano również profil Donalda Trumpa, choć autorzy zaznaczyli że w tym przypadku jego treści nie dotyczyły bezpośrednio związków COVID-19 z 5G, a pojawiło się z powodu wzmianki w generalnej dyskusji o 5G.

⁵⁴ W. Ahmed (i in.), *dz. cyt.*, s. 5.

Niejako w ramach podsumowania wyżej omówionych badań warto zaznaczyć, że okres przełomu marca i kwietnia 2020 r. nie był jedynym, gdy zaobserwowano i opisano anomalia w środowisku informacyjnym dotyczącym technologii 5G. **Z raportu firmy analitycznej Graphika, wynika, że w grudniu 2020 r. sieć trzynastu kont na serwisie Twitter rozprzestrzeniała treści atakujące ówczesne plany rządu belgijskiego dotyczące ograniczenia dostępu dostawcom „wysokiego ryzyka” do infrastruktury sieci 5G.** Takie regulacje uderzyłyby w firmy chińskie, głównie Huawei oraz ZTE. Przekaz był rozprzestrzeniany przez boty ze zdjęciami awatarami utworzonymi dzięki sztucznej inteligencji.

2.2 Analiza najbardziej aktywnych uczestników dyskusji (Aktorzy)

Charakterystyka kont

Aktorów wyodrębniono na podstawie największej liczby opublikowanych postów dotyczących jednocześnie COVID-19 i 5G. Intencją było wyodrębnienie profili najbardziej aktywnych w dyskusji, co interpretowano jako chęć jej stymulowania.

Wyniki badania w odniesieniu do charakterystyki kont przedstawia załącznik nr 1. Spośród 20 kont objętych badaniem pięć jest obecnie niedostępnych – zostały one usunięte przez użytkowników lub portal Facebook. W kontekście pozostałych najbardziej aktywnych kont należy zwrócić uwagę, że były one zróżnicowane pod wieloma względami. Świadczą o tym m.in. następujące kwestie:

- Dominowały profile indywidualne (12/20), choć występowały również grupy publiczne (3/20). Pozostałe konta (5) są zablokowane – brak informacji, jaki typ miał dany profil.
- Występowały duże różnice w liczbie publikowanych postów – od 496 (Aktor 1) do 40 (Aktor 20).
- Liczba kanałów (tj. miejsc, w których dane konto publikowało posty) sugeruje, że część dążyła do usieciowienia swojego przekazu i dominującą liczbę

postów publikowała na różnych profilach. (np. Aktorzy: 1, 2, 3, 4, 8, 5, 18, 19, 20). Występowała też grupa kont publikująca treści tylko na własnym profilu (Aktorzy: 7, 11, 15, 16) lub jedynie w wybranych (np. Aktorzy: 9, 14, 17).

- Największe różnice są widoczne we wzorcach propagacji przekazu. Niektóre z kont w publikowanych treściach umieszczały adresy URL (7/20), pozostałe tego nie robiły (13/20). Podobnie wyglądała kwestia z duplikowaniem treści. W tym kontekście należy podkreślić, że w przypadku trzech kont duplikujące się treści stanowiły niemal 100% treści opublikowanych na temat 5G/COVID-19. Przy czym, konta publikowały zarówno długie (np. treści o charakterze zbliżonych do apeli czy manifestów), jak i krótkie teksty (np. krótkie odniesienia do treści umieszczonej w linku). Urozmaicenie przekazu wiąże się z wykorzystaniem ilości unikalnych słów – im większa ich ilość, tym wyższe prawdopodobieństwo, że aktor w większy sposób inicjatywnie tworzył przekaz (unikął duplikatów, powtórzeń, stałych sformułowań). Zasadniczo konta o dużym wskaźniku duplikatów – co jest naturalne – publikowały mało urozmaicone teksty. Jednakże wskaźnik niskiego urozmaicenia cieszy się najmniejszą reprezentatywnością i wynosi 5 na 20 kont, z czego trzy publikowało duplikaty (dla porównania: 7/20 – wysokie urozmaicenie tekstu; 7/20 – średnie urozmaicenie tekstu).

Poza silnym zróżnicowaniem aktorów kluczowym wnioskiem z tego etapu badania jest występowanie czterech kont (Aktorzy: 1, 4, 6 i 8), które w masowej ilości (w liczbie od kilkuset do kilkudziesięciu postów) rozprzestrzeniały duplikaty, tj. takie same lub bardzo zbliżone do siebie treści. Stwierdzono, że jest to **pierwsza przesłanka wskazująca na wystąpienie intencjonalnej próby kształtowania środowiska informacyjnego dotyczącego dyskusji na temat związków 5G i COVID-19**. Szerzej kwestia zostanie omówiona w dalszej części raportu.

Przekaz

Charakterystyka ogólna treści

Ze wstępnego przeglądu zawartości tablic wyodrębnionych profili (ich opisu oraz umieszczanych treści) wynikało, że **cechą łączącą wszystkie z nich³⁵ było narracyjnie wpisywanie się w nurt teorii spiskowych**. Przekaz kont nie był jednak jednorodny. **W zależności od konta teorie spiskowe współwystępowały z różnymi treściami,**

³⁵ Należy zaznaczyć, że w przypadku trzech kont przegląd nie był możliwy z uwagi na ich usunięcie przez użytkowników lub administrację portalu FB.

np. dotyczącymi alternatywnych nurtów medycyny, ezetoryki czy globalnym ruchem protestu przeciwko restrykcjom sanitarnym, czy szerzej – instytucjom, ludziom i organizacjom utożsamianym z szeroko rozumianym „systemem” (NWO, Bill Gates, CIA, itd.).

Dystrybuowane linki – portale i filmy na YT

Kolejnym etapem badania był przegląd linków dystrybuowanych przez 20. badanych kont. Przekaz kont określono na podstawie 50. najczęściej propagowanych przez nie linków – stanowiły one 58% całości wszystkich adresów URL, które w tym okresie opublikowały badane konta⁵⁶. Uzyskane dane przedstawia załącznik nr 2. Na podstawie przeglądu treści wyodrębniono następujące kategorie badanych linków:

- **artykuły publikowane na portalach Odkrywamy Zakryte oraz Tajemnice Świata – łącznie 778 razy;**
- **dostępne treści na portalu Youtube – 538 razy;**
- **usunięte lub zablokowane treści z portali Youtube oraz Facebook – 359 razy;**
- **pozostałe portale – 307 razy.**

Stwierdzić więc należy, że dominował przekaz z portalów Odkrywamy Zakryte oraz Tajemnice Świata. Są to strony internetowe, na których umieszczane są różnorodne treści dotyczące polityki, kwestii społecznych czy psychologii. Znaczna część treści jest kierowana do zwolenników teorii spiskowych (w przypadku portalu Tajemnice Świata stworzono dedykowaną kategorię treści o tej tematyce, a także innych podobnych – np. UFO, zjawisk paranormalnych itd.). Oba portale są prawdopodobnie ze sobą powiązane, co sugeruje wzajemne umieszczenie odnośników na ich witrynach internetowych. Ponadto na stronie Odkrywamy Zakryte znajduje się odnośnik do strony odpromienniki.com, na której sprzedawane są m.in. produkty opisane jako „antyradiatory” chroniące przed promieniowaniem 3G, 4G i 5G³⁷. Kilka było kont zaangażowanych w propagowanie treści portalu Odkrywamy Zakryte, głównie takie zjawisko zaobserwowano w przypadku następujących profili: Autor 15, Autor 17, Autor 10, Autor 9, Autor 5 oraz Autor 2. Niektóre z nazw kont sugerują związek z portalem, inne takiej afiliacji nie wykazują.

⁵⁶ Łącznie w badaniu wystąpiło 740 unikalnych linków. Opublikowano je 3428 razy.

³⁷ *Odpromienniki*, <https://www.odpromienniki.com/pl/c/Odpromienniki/13> (dostęp: 20.02.2022).

W przypadku działających filmów na YT, materiał najczęściej występujący (325 razy) miał charakter polemiczny wobec teorii spiskowych³⁸. Pozostałe działające filmy wpisywały się w nurt teorii spiskowych. Większość z nich dotyczyła jednocześnie omówienia „metody samoleczenia B.S.M” – materiały YT omawiają metodę na podstawie książki dotyczącej tego zagadnienia, co stanowi jej promocję. Wśród filmów występowały również inne materiały stworzone w różnej formie, na przykład filmów dokumentalnych, reportaży czy wywiadów (w tym przetłumaczonej rozmowy między Benjaminem Fulfordem oraz Robertem Steele – aktywistami globalnego ruchu zwolenników teorii spiskowych³⁹). W tych źródłach znalazł się również materiał stacji TVN, który był wykorzystywany do narracji środowiska koronasceptycznego (dotyczył stwierdzenia faktu wcześniejszego istnienia koronawirusów⁴⁰).

Nie jest znany przekaz usuniętych/zablokowanych filmów z serwisów FB i YT. Można założyć, że naruszały one zasady społeczności i zostały uznane za dezinformujące lub manipulujące ws. epidemii koronawirusa i technologii 5G. O tak ukierunkowanej akcji serwisu w okresie objętym badaniem informowały media⁴¹. Powyższe świadczy o pewnej reaktywności właścicieli portali społecznościowych na szkodliwy przekaz dotyczący kwestii objętych badaniem.

Wśród pozostałych źródeł pojawiły się artykuły z odnośnikami do stron internetowych o nazwach sugerujących pozostawanie w nurcie teorii spiskowych (np. kosmiczneujawienie.com, mistykabb.wordpress, zmianynaziemi.pl, totalnabiologia.com.pl). Należy zwrócić przede wszystkim uwagę, że najczęściej kolportowany link dotyczył ogłoszenia sprzedaży odpromiennika, tj., kolejnego produktu rzekomo chroniącego przed promieniowaniem 5G⁴².

³⁸ Materiał opierał się na przeglądzie różnych teorii spiskowych i komentarzem o zachowanie ostrożności w przypadku kontaktu z takimi informacjami i był to materiał dostępny pod adresem URL: <https://youtu.be/VcHqk9HgmSk>. Pomiar wykonano w styczniu 2021 r., w dniu 20.02.2022 r. na film zostały nałożone ograniczenia prywatności i nie jest już publicznie dostępny.

³⁹ Fulford i Steele razem o WIRUSIE, STANIE WOJENNYM i ŁAPANCE ZŁYCH MASONÓW 13 MARCA 2020, <https://www.youtube.com/watch?v=T2ZxQP0zrjM> (dostęp: 20.02.2022).

⁴⁰ Chorowaliśmy na koronawirusa już dawniej i nawet o tym nie wiedzieliśmy?, <https://www.youtube.com/watch?v=IH3LqtivbAg> (dostęp: 20.02.2022).

⁴¹ Youtube zablokuje treści wiążące epidemię Covid-19 z technologią 5G, <https://cyberdefence24.pl/biznes-i-finanse/youtube-zablokuje-tresci-wiazace-epidemie-covid-19-z-technologie-5g> (dostęp: 20.02.2022).

⁴² Źródło: <https://zarabianieodzaraz.pl.tl/Coral-Club-odpromiennik.htm>. Obecnie strona nie jest dostępna.

Duplikowane treści

Jak wspomniano powyżej cztery konta publikowały duplikaty. W przypadku jednego z nich były to linki zachęcające do zakupu książki dotyczącej wspomnianej już wyżej metody samoleczenia B.S.M.⁴⁵

Przekaz kolejnych trzech kont był podobny i dotyczył różnych nurtów teorii spiskowych. Profile te różniły się wzorcem propagowania przekazu. Jedno konto⁴⁴ publikowało tylko jeden unikalny tekst, kolejne – dwa, bardzo zbliżone do siebie teksty, natomiast trzeci opublikował kilka różnych wypowiedzi (choć podobnych tematycznie). Wypowiedzi te przedstawia załącznik nr 3. **Warto zwrócić uwagę, że niektóre konta bezpośrednio nawoływały do dymisji polskich urzędników i polityków⁴⁵.** Powyższe można interpretować jako próbę wywierania presji na państwowe organy decyzyjne.

Poniższy wykres wizualizuje powiązania między trzema profilami duplikującymi przekaz, a kontami, na których były publikowane te treści. Podano nazwy profili, na których posty opublikowały dwa lub trzy badane konta. **Ze zobrazowanych powiązań wynika, że wspólną cechą trzech kont duplikujących treści była próba nasycenia własnym przekazem profili o dużej rozpoznawalności i popularności, tj. kont związanych z mediami tradycyjnymi oraz instytucjami publicznymi lub liderami opinii (głównie politykami, urzędnikami i partiami politycznymi).**

⁴⁵ Przykładowa treść:

„Czy koronawirus czy 5G
Dasz sobie radę jak książkę
Będziesz mieć.

https://www.youtube.com/watch?v=5ThcjxFRTo0&fbclid=IwAR2b0MtFxKZxFh_JdQHdOXs4xmnVZOxYEAN45pyHjPi5czao9SO_1kAu208

OSOBISTY PRZEKAZ PIOTRA LEWANDOWSKIEGO O METODZIE B.S.M DLA POTRZEBUJĄCYCH –
Piotr Lewandowski VTV

youtube.com

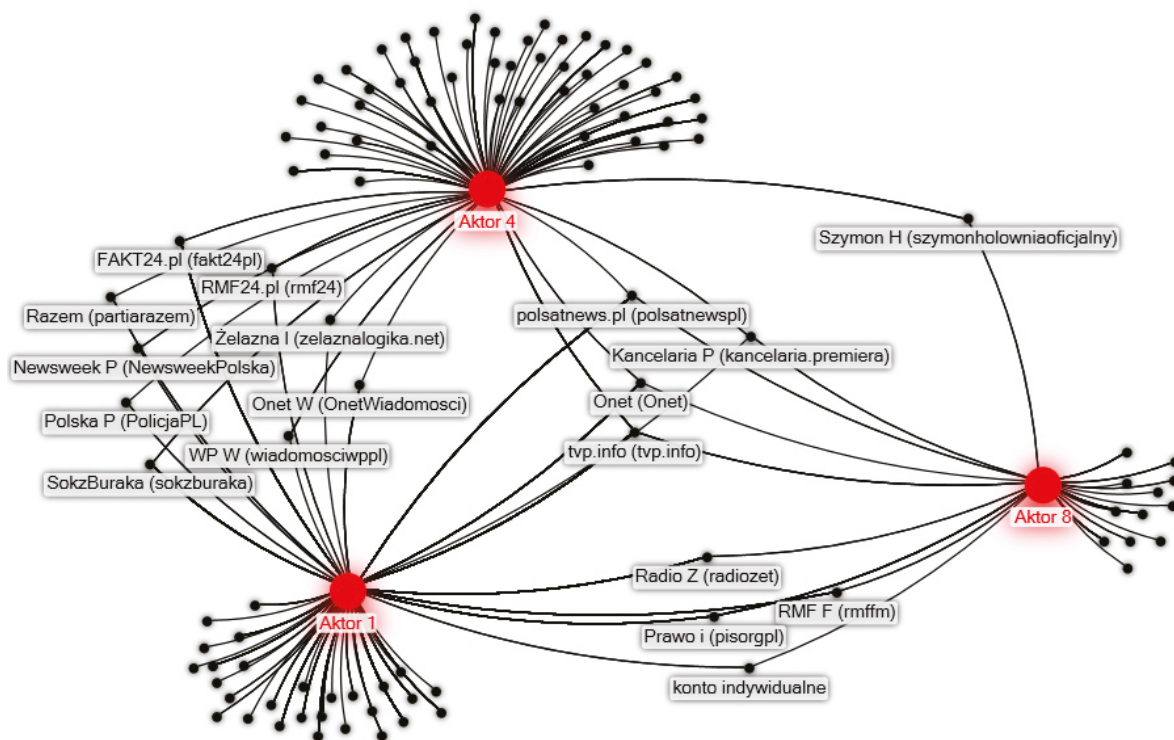
To kolejne spotkanie z gościem STUDIA VTV. Zapraszamy seerdecznie. Jest nas już 100 000 fanów!
UTRZYMUJEMY SIĘ Z WASZYCH WPŁAT – POMÓŻ NAM ROZWIJAĆ STUDIO – ...

<https://www.youtube.com/watch?v=5ThcjxFRTo0>”

⁴⁴ Było to konto określone w badaniu jako „Aktor 1”.

⁴⁵ Szczególnie wyróżniało się w tym zakresie konto zakodowane w badaniu jako „Aktor 8”. Treści znajdują się w załączniku nr 4.

Wykres 5. Powiązania między kontami duplikującymi przekaz dotyczący COVID-19 i 5G

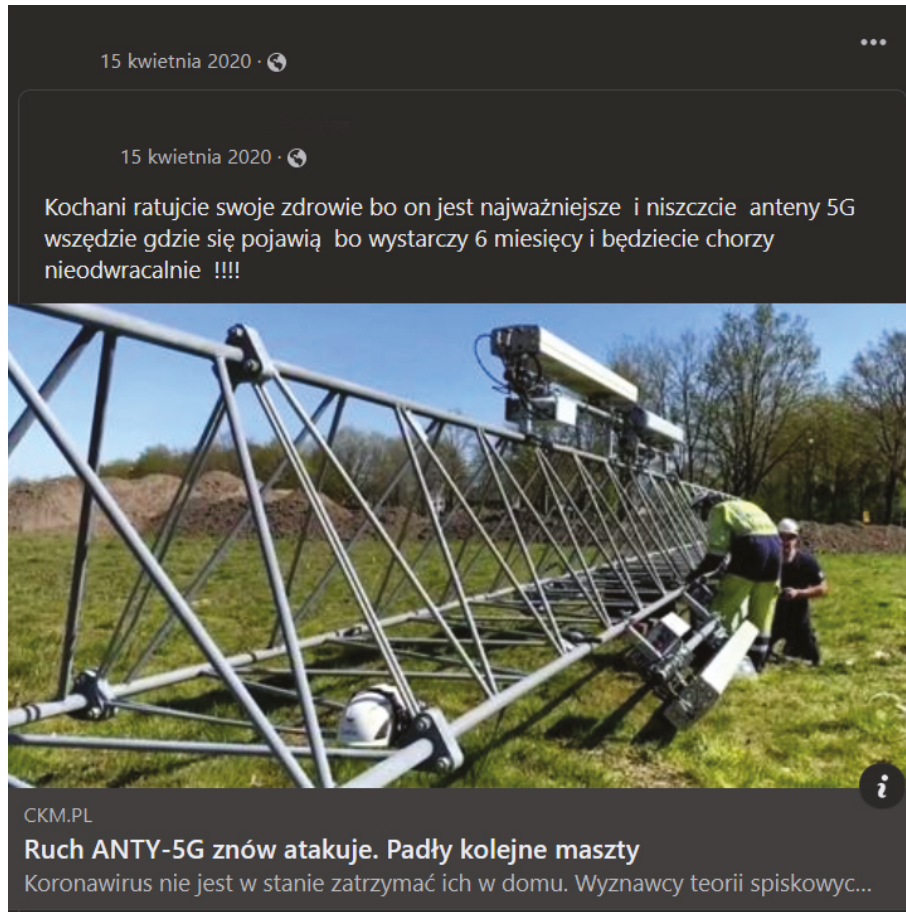

Źródło: opracowanie własne przy wykorzystaniu narzędzia NodeXL Graph

Treści o potencjale radykalizującym

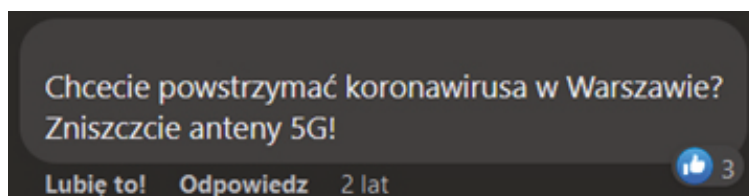
Analiza treści publikowanych przez profile poddane badaniu wskazuje, że **miały one potencjał radykalizujący postawy odbiorców. Wiązało się to z przypadkami bezpośredniego nawoływania do ataków na infrastrukturę krytyczną lub relacjonowania tego rodzaju zdarzeń.** Zjawisko bezpośredniego nawoływania do niszczenia masztów 5G nie było masowe, ale wystąpiło wśród jednego z badanych dwudziestu najbardziej aktywnych kont – przykład wpisu przedstawia ilustracja nr 1. Zaobserwowano również, że tego typu treści były publikowane przez konta nieobjęte badaniem – przykład przedstawia ilustracja nr 2.

Ilustracja 1. Przykład postu o potencjale radykalizującym opublikowanym przez jeden z analizowanych profili

Źródło: Facebook

Ilustracja 2. Przykład postu o potencjale radykalizującym opublikowanym przez profil nieobjęty analizą

Źródło: Facebook

Warto też zwrócić uwagę, że zaobserwowano występowanie procesów grupotwórczych wśród osób zaangażowanych w dyskusję o związkach 5G i COVID-19. Były one związane z tworzeniem grup dyskusyjnych lub profili tematycznie dedykowanych dla zwolenników teorii spiskowych dotyczących koronawirusa. **Funkcjonowanie w tego typu zamkniętym obiegu informacyjnym mogło przyczynić się do wzmocnienia radykalnych postaw⁴⁶.**

2.3 Charakterystyka kont, na których najczęściej użytkowników publikowało treści 5G/COVID-19 (Miejsca Koncentracji Dyskusji – MKD)

Charakterystyka MKD

Miejsca Koncentracji Dyskusji wyodrębniono na podstawie wskaźnika wykorzystywanego w analizie sieciowej o nazwie in-degree. Wskaźnik wyraża stopień usieciowienia danego obiektu w oparciu o liczbę jego powiązań kierunkowych z innymi obiektami. Wykorzystanie wskaźnika w badaniu umożliwiło wyodrębnienie profili, na których treści dotyczące jednocześnie 5G i COVID-19 opublikowała największa ilość użytkowników FB. Będą to w rezultacie swoiste punkty węzłowe dyskusji na badany temat.

Listę badanych kont przedstawia załącznik nr 4. MKD ujęte w badaniu można podzielić na następujące grupy:

należące do polityków (Andrzej Duda, Szymon Hołownia oraz Krzysztof Bosak – trzech kandydatów na prezydenta w kampanii z 2020 r.) i instytucji publicznych (Ministerstwo Zdrowia);

powiązane z mediami tradycyjnymi lub internetowymi;

pozostałe – różnorodne profile tematyczne, z przeglądu treści wynika, że dominował tam przekaz oparty na teoriach spiskowych.

⁴⁶ Jako przykład można podać post promujący jedną z takich grup/profilu dyskusyjnych:

„Nie wierzę w Koronawirusa – Grupa wsparcia / NIE JESTEŚ SAM

Rozglądajcie się w swoich miastach, maszty anten 5G wyrastają jak grzyby po deszczu, tutaj tylko kilka zdjęć ale cała Warszawa jest w tym, wstawiajcie zdjęcia ze swoich miast i podpisujcie”.

Większość profili jest aktywna, trzy zostały zablokowane/usunięte przez użytkowników lub administrację Facebooka.

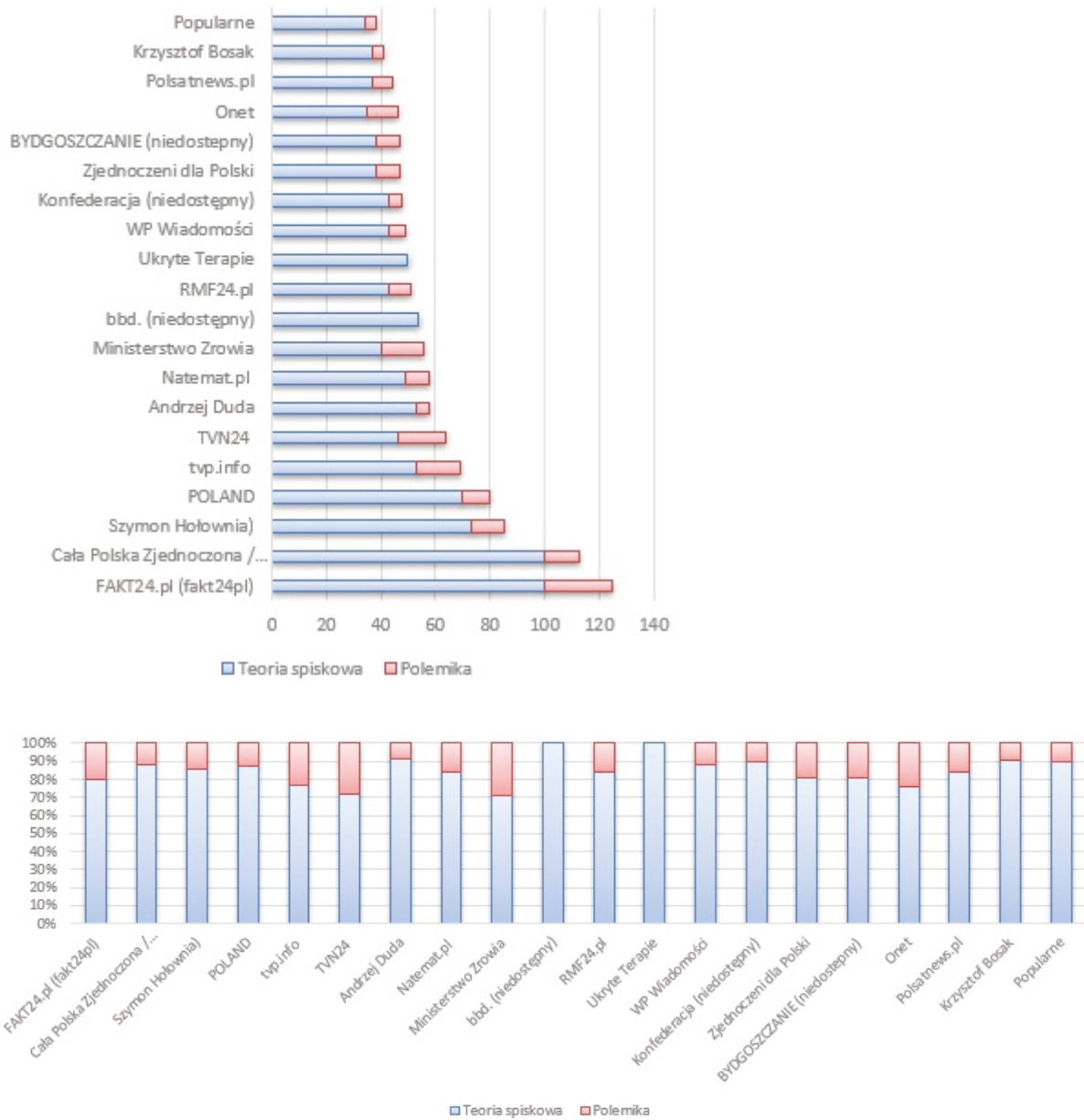
Przekaz

Teorie spiskowe i polemika

Treści opublikowane na MKD dotyczące COVID-19 oraz 5G zostały poddane analizie pod kątem tego, czy narracyjnie wpisują się one w teorie spiskowe (lub ich autorzy rozważają taki związek), czy też stoją w opozycji do tego typu treści. Spośród 1223 opublikowanych postów zdecydowana większość była oparta na narracji konspiracyologicznej lub sugerowała podatność na takie teorie – łącznie było to 1036 postów. Jedynie 187 postów miało charakter polemiczny (wyniki przedstawia załącznik nr 5). Nie zaobserwowano zasadniczych odstępstw w proporcjach tych treści. **Narracje spiskowe stanowiły – w zależności od profilu – od 70% do 100% opublikowanych treści zawierających jednocześnie hasła związane z COVID-19 oraz 5G.** Dane na ten temat przedstawiają wykresy 6 i 7.

Wykresy 6 i 7. Teorie spiskowe i polemicznych w wypowiedziach dotyczących związków 5G i COVID-19 opublikowanych na MKD

Źródło: opracowanie własne

„Przenikalność” linków

W badaniu przekazu występującego na MKD uwzględniono wyodrębnienie linków zawartych w postach opublikowanych na badanych profilach. **Z przeglądu najczęściej występujących domen wynika, że wśród nich występują strony jednocześnie propagowane przez aktorów (zgodnie z załącznikiem nr 3), tj. www.odkrywamyzakryte.com oraz www.tajemnice-swiata.pl.** Pozostałe domeny były głównie związane z mediami społecznościowymi, szczególnie serwisami streamingowymi. Występował także blog oraz strony mediów mainstreamowych. Dziesięć najczęściej publikowanych domen na MKD przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Domeny najczęściej publikowane na MKD

l.p.	Nazwa domeny	Liczba postów, w których występowała domena
1.	https://www.odkrywamyzakryte.com	297
2.	https://www.youtube.com	267
3.	https://youtu.be	259
4.	https://www.facebook.com	242
5.	https://wojciechdydymusdydymski.wordpress.com	185
6.	https://m.youtube.com	167
7.	https://www.tajemnice-swiata.pl	48
8.	https://www.google.com	26
9.	https://www.rp.pl	23
10.	https://www.bitchute.com	22

Źródło: opracowanie własne

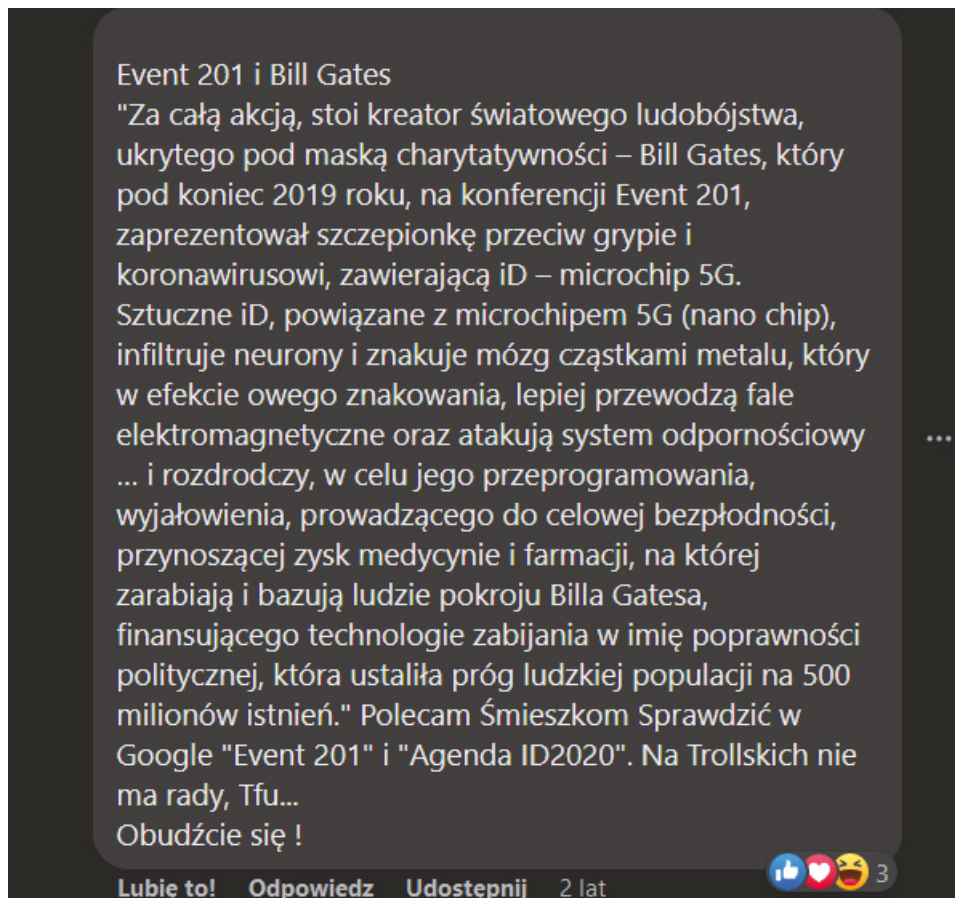
Z powyższego zestawienia wynika, że linki do ww. portali skutecznie „przeniknęły” do głównego nurtu dyskusji na Facebooku, rozumianego w badaniu jako **dyskurs odbywający się na MKD**. Warto w tym kontekście zauważyć, że z bardziej szczegółowej analizy wynika, iż Aktorzy publikowali na MKD linki do Odkrywamy Zakryte. Zjawisko było widoczne wielokrotnie m.in. na profilach FB Wirtualnej Polski, Onetu oraz Polsat News, a także zróżnicowanych tematycznie, ale wpisujących się w nurt teorii spiskowych fanpage’ach.

„Przenikalność” duplikatów

W ramach analizy treści publikowanych na MKD zaobserwowano również, że na profilu FB telewizji TVN 24 Aktor 1 **opublikował duplikat wypowiedzi ujętej w załączniku nr 3**. Powyższe wywołało **dyskusję internautów – opublikowanych komentarzy wynika, że post Aktora 1 został negatywnie odebrany**. Warto też zaznaczyć, że Aktor 1 wchodził w interakcję z krytykującymi i prowadził z nimi dyskusję, np. dotyczącą źródła „smugi kondensacyjnej”, zachęcał do zapoznania się z innymi źródłami, przyjęcia „szerszego spojrzenia” itd.

Z przeglądu treści wynika również, że **niektórzy użytkownicy publikowali wpisy bardzo zbliżone do tych, które w badaniu aktywności Aktorów wyodrębniono jako duplikaty**. Przykład tego typu postu przedstawia poniższa ilustracja. Część treści literalnie wpisuje się w duplikaty publikowane przez Aktora 1 (załącznik nr 3), jednak całość treści nie jest tożsama. Motywy powielania tego typu – niemal identycznych – wiadomości nie są znane. Jako możliwe scenariusze można wymienić zarówno **skuteczne zainfekowanie przekazem opartym na narracji spiskowej ujętej w duplikacie, jak i funkcjonowanie szerszej grupy kont propagujących te komunikaty**.

Ilustracja 3. Przykład opublikowanej treści zbliżonej do duplikatu

Źródło: Facebook

Bezpośrednie oddziaływanie Aktorów na MKD – zarys problemu

Poniższy wykres przedstawia wizualizację sieci powiązań między kontami uczestniczącymi w dyskusji na temat związków 5G i COVID-19 w okresie badawczym. Pojedynczy węzeł (ang. *node*) oznacza każde konto, które opublikowało treści objęte analizą. Rozmiar węzła zależy od ilości opublikowanych postów na własnym profilu – im jest ona większa, tym mocniej zarysowany punkt na wykresie. W przypadku, gdy dane konto publikowało treści na innym profilu, węzły na wykresie są połączone krawędziami (ang. *edge*). Jeśli między kilkoma kontami występowały wielokrotne powiązania (tj. opublikowano wiele postów) krawędź jest pogrubiona. Najbardziej aktywne konta (Aktorów)

oznaczono na wykresie kolorem czerwonym z kodami uwzględniającymi odpowiednią numerację A 1-20. Analogicznie – kolorem niebieskim – określono MKD. Ponadto, kolorem czerwonym zaznaczono krawędzie oznaczające liczbę profili, na których zostały opublikowane treści przez aktorów (ang. *out-degree*). Usytuowanie poszczególnych kont wynika z pracy algorytmu Force Atlas 2 – im więcej krawędzi ma dany węzeł, tym bardziej centralnie jest usytuowany jest na wykresie⁴⁷.

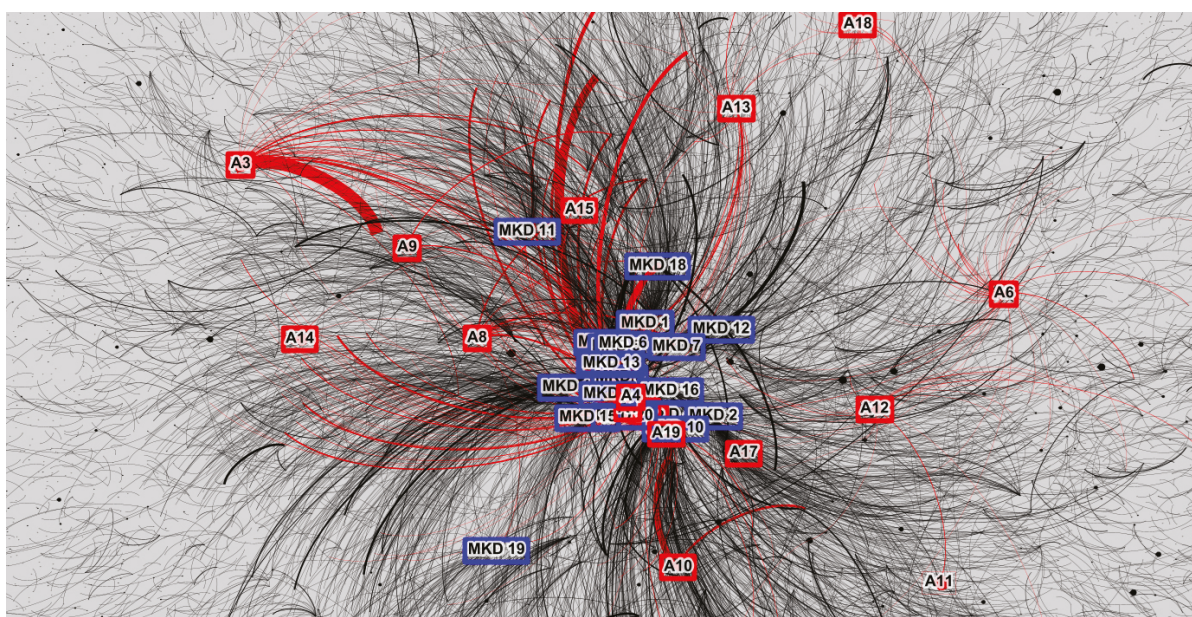
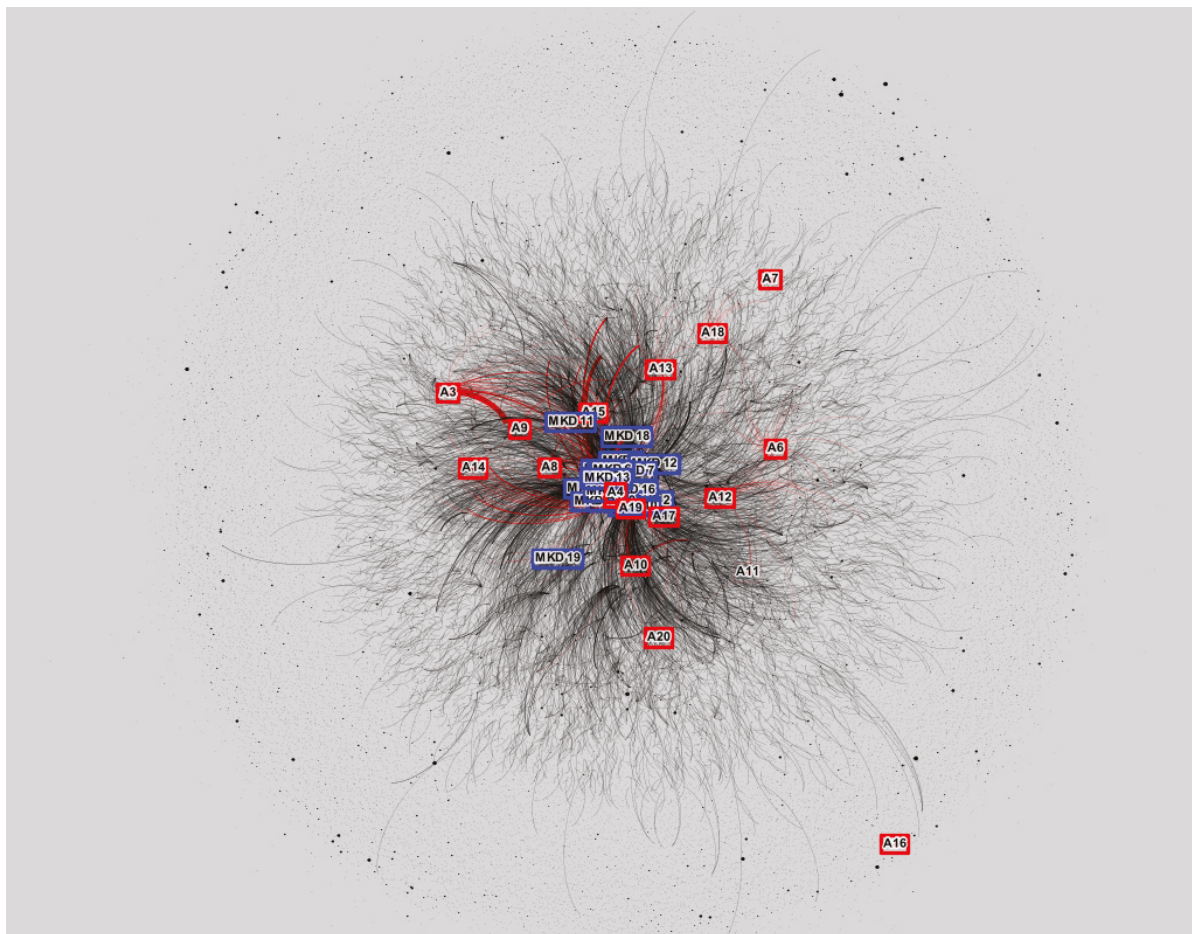
Z przeglądu wykresu wynika, że część z Aktorów jest zlokalizowana – podobnie jak większość MKD – w centrum wykresu. Są to konta o dużej ilości powiązań (część to konta przedstawione na wykresie nr 5 dotyczącym powiązań między kontami duplikującymi przekaz). Należy zwrócić uwagę, że znaczna część Aktorów jest jednak usytuowana na peryferiach dyskusji o COVID-19 oraz 5G. Są to konta, które publikowały przekaz głównie na własnych profilach.

Zaznaczone na czerwono krawędzie oznaczają posty, które publikowali Aktorzy. Niektórzy z Aktorów byli usytuowani w centrum, natomiast w przypadku innych kont widoczne są krawędzie wychodzące poza MKD - z centrum na peryferia wykresu. Warto zwrócić uwagę, że są one pogrubione, co oznacza, że danym kanałem (na określonym profilu) konto opublikowało wiele postów.

Na tej podstawie można założyć, że część kont starała się dotrzeć z przekazem do innych, mniej popularnych niż MKD, profili lub funkcjonowała we własnych ekosystemach/bańkach informacyjnych. Analiza tej kwestii wymaga bardziej pogłębionych badań.

⁴⁷ Szerzej na ten temat zob.: *M. Jacomy, T. Venturini, S. Heymann, M. Bastian, ForceAtlas2, a Continuous Graph Layout Algorithm for Handy Network Visualization Designed for the Gephi Software*, "PLoS One" nr 9, rok 2014, dostęp internetowy: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4051631/> (19.04.2022).

Wykresy 8 i 9. Wizualizacja powiązań między kontami FB, które w okresie marzec-maj 2020 r. opublikowały treści zawierające hasła związane z COVID-19 i 5G

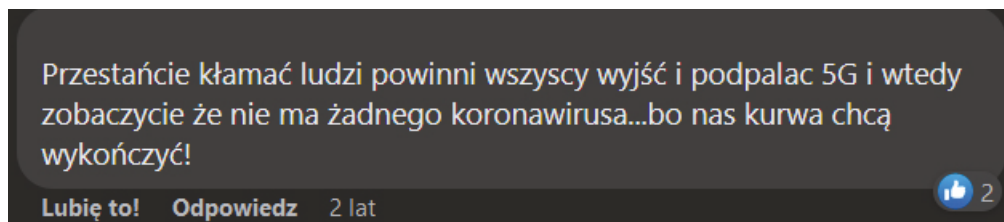

Źródło: Opracowanie własne przy wykorzystaniu oprogramowania Gephi

Symptomy radykalizacji na MKD

Analogicznie jak w przypadku Aktorów, w niektórych MKD zaobserwowano posty świadczące o występowaniu w okresie badawczym postaw radykalnych. Najczęściej były one publikowane na kontach z dedykowaną różnorodną tematyką, w tym nasyconych teoriami spiskowymi, rzadziej tego typu treści występowały na profilach mainstreamowych (związanych z mediami lub politykami). Przykład postu przedstawia poniższa ilustracja⁴⁸.

Ilustracja 4. Przykład treści o charakterze radykalizującym opublikowanej na MKD

Źródło: opracowanie własne

⁴⁸ Inne przykłady:

1) „Przyjdzie czas i palić maszty. <https://detektywprawdy.pl/2020/03/02/zwiazek-5g-z-koronawirusem/>
Związek 5g z koronawirusem.

detektywprawdy.pl

<https://detektywprawdy.pl/2020/03/02/zwiazek-5g-z-koronawirusem/>”

2) „Wielka Brytania: Płoną Maszty 5G – Szerzy Się Informacja O Związku Sieci 5G Z Eskalacją Zachorowań Na Koronawirusa

liveglobalalert.com

Coraz więcej ludzi jest przekonanych, że za wzrost liczby zachorowań na koronawirusa odpowiadają maszty sieci 5G.

<https://liveglobalalert.com/wielka-brytania-plona-maszty-5g-szerzy-sie-informacja-o-zwiazku-sieci-5g-z-eskalacja-zachorowan-na-koronawirusa/>”

3. Podsumowanie

Przechodząc do omówienia wyników badania na wstępie należy stwierdzić, że analiza oczywiście nie wyczerpuje omówienia i wyjaśnienia złożonego zjawiska teorii spiskowych na temat związków 5G oraz COVID-19 (tez, nurtów oraz grup społecznych, których to zjawisko dotyczy, itd.). **Poniższe wnioski należy traktować jedynie jako przyczynek do rozważań nad problemem zagrożeń informacyjnych dla infrastruktury krytycznej⁴⁹.**

W nawiązaniu do pierwszego celu szczegółowego należy stwierdzić, że badane konta najbardziej aktywne w dyskusji były zróżnicowane zarówno ze względu na typ, jak i sposób komunikacji, ale **cechą łączącą zdecydowaną większość z nich było propagowanie teorii spiskowych**. Istotne znaczenie ma fakt, że **badanie empirycznie wykazało symptomy intencjonalnego kształtowania dyskursu na temat 5G w ramach dyskusji dotyczącej pandemii COVID-19**. Powyższe polegało na:

- **propagowaniu duplikatów** przez cztery różne konta. Trzy profile z tej grupy rozprzestrzeniały teorie spiskowe i analiza kont, na których publikowały przekaz (tj. profili mainstreamowych mediów i liderów opinii), wyraźnie wskazuje, że jedną z intencji było dotarcie do masowego odbiorcy.
- **masowym propagowaniu linków portali** Odkrywamy Zakryte i Tajemnice Świata. W zjawisko było zaangażowane kilka kont.

Zróżnicowanie analizowanych kont-aktorów oraz zaobserwowanie dwóch wyżej wymienionych – zasadniczo odmiennych od siebie – typów zjawisk utrudnia postawienie diagnozy co do motywów, które wpłynęły na kształtowanie dyskusji przez aktorów.

⁴⁹ Jedną z propozycji dalszego opisu oraz wyjaśnienia badanego zjawiska jest analiza ekspercka Inseqr, której wyniki zostały omówione w rozdziale 4.

Uzyskane dane nie są również wystarczające do stwierdzenia tego czy zjawisko miało charakter nieautentycznej ingerencji w przestrzeń informacyjną np. przez podmiot zagraniczny, działający na zlecenie obcych służb specjalnych. W kontekście potencjalnych źródeł zjawiska należy jednak wskazać na fakt, że z analizy badanych treści propagowanych przez aktorów przebija się **zysk ekonomiczny jako możliwy motyw części z nich**.

Odnosząc się do drugiego celu szczegółowego należy zwrócić uwagę, że analiza wykazała **dominację teorii spiskowych zarówno wśród aktorów, jak i w miejscach koncentracji dyskusji (MKD)**. Ponadto, zarówno w komunikacji aktorów, jak i w przekazie w MKD obserwowano **symptomy postępującej radykalizacji postaw**. Co więcej, materiały aktorów (duplikaty, a przede wszystkim linki) z powodzeniem były powielane przez innych użytkowników Facebooka w MKD. Daje to podstawę do konstatacji, że **polskojęzyczna przestrzeń jest podatna na tego typu zaburzenia w komunikacji**. W opinii autorów niniejszego raportu, **przyczynę zaobserwowanego zjawiska** (tj. badanego zintensyfikowania treści 5G/COVID-19) **wyjaśnia prawdopodobnie kontekst międzynarodowy – zbiega ono się z podobnymi zdarzeniami na świecie** (w przestrzeniach informacyjnych o innych językach) i najprawdopodobniej jest związana z globalnymi restrykcjami sanitarnymi i szokiem społecznym, jakie one wywołały oraz deficytem informacyjnym, który towarzyszył tym zdarzeniom.

Kluczowe znaczenie z perspektywy problemu badania (tj. rozpoznawania zagrożeń informacyjnych dla infrastruktury krytycznej) ma opisywany w materiale kontekst krajowy. Należy bowiem przypomnieć, że **w okresie, w którym wystąpiła badana anomalia były wprowadzane nie tylko restrykcje sanitarne** (tzw. „pierwszy lockdown”), **ale miały miejsce kluczowe dla rozwoju infrastruktury 5G prace legislacyjne oraz trwała kampania wyborów prezydenckich**. Łatwość przenikania teorii spiskowych łączących 5G z COVID-19 do głównego obiegu medialnego (w ramach badanych MKD były to popularne media, konta instytucji publicznych i polityków biorących udział w wyborach prezydenckich) oraz wystąpienie obserwowalnych w mediach społecznościowych symptomów radykalizacji we wczesnym stadium wydaje się dobitnie **świadczyć o wadze zagrożeń informacyjnych dla IK**. W badanym przypadku infrastruktura 5G została bowiem **dotknięta zakłóceniami natury fizycznej** (ataki na maszty 5G – głównie podpalenia i uszkodzenia anten i kabli elektrycznych, które skutkowały w 2022 r. pierwszymi wyrokami skazującymi za tego typu przestępstwa)⁵⁰.

⁵⁰ W omawianym okresie liczba tego typu przestępstw w skali Europy sięgnęła kilkuset incydentów, a ich największą ilość odnotowano w Belgii, Wielkiej Brytanii i Niderlandach, w mniejszym zakresie na Cyprze, w Finlandii, Włoszech, Irlandii, Szwecji, Austrii, Niemczech, Szwajcarii i Polsce.

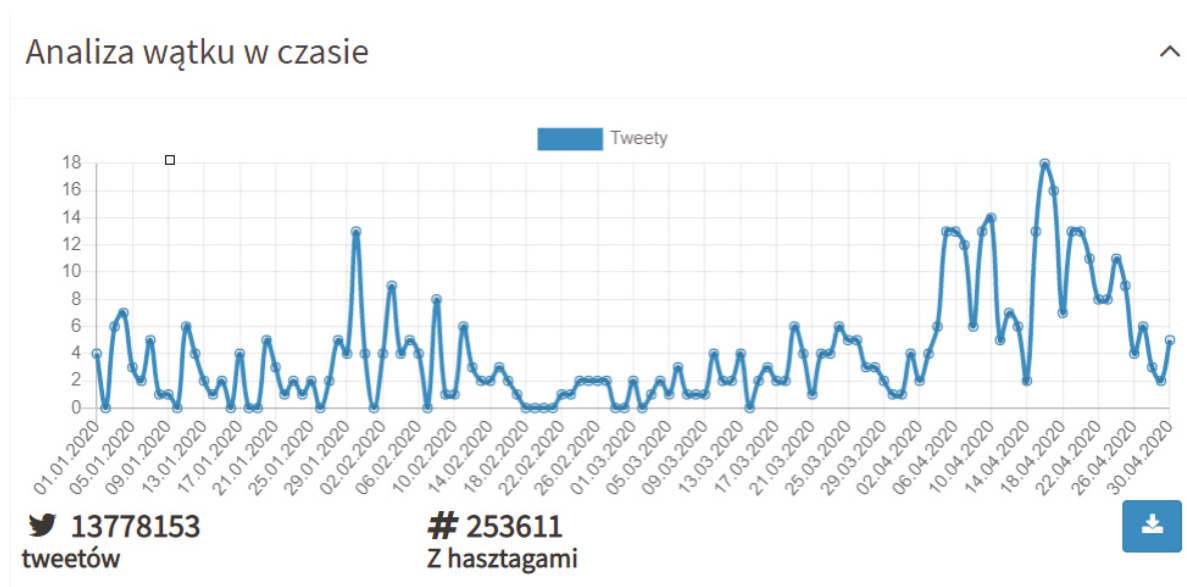
Nie można też wykluczyć, że zdarzenia w przestrzeni informacyjnej **miały wpływ na sytuację decyzyjną organów państwowych** co do rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej w okresie prac legislacyjnych w zakresie akcji na częstotliwości pasma 5G.

Należy również pamiętać, że opisane w niniejszym raporcie mechanizmy, które doprowadziły w Polsce do rozbudowy potencjału radykalnych ruchów protestu dotyczących Covid-19 bądź technologii 5G, mogą zostać skutecznie wykorzystane do zdynamizowania i rozwoju innych tego typu inicjatyw, uderzających w bezpieczeństwo państwa. Kolejnym potencjalnym obszarem konfliktu jest rozwój energetyki jądrowej w Polsce.

4. Dyskusja na temat związków COVID-19 z 5G w serwisie społecznościowym Twitter – analiza z wykorzystaniem narzędzia Quaero

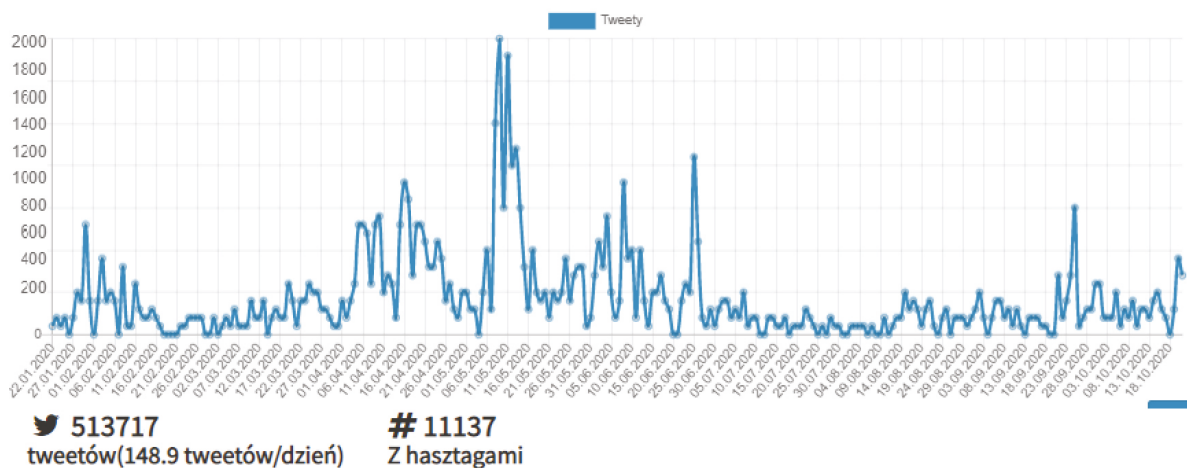
Zespół Inseqr sp. z o.o. przeprowadził analizę danych pochodzących z serwisu Twitter z wykorzystaniem narzędzia Quaero. Otrzymane wyniki stanowią dopełnienie badania PTBN Data Lab. Zakres pomiaru obejmował dane z całego 2020 r. i uwzględniał tweety odnoszące się do pandemii i technologii 5G (były to wiadomości zarówno dotyczące obu zagadnień jednocześnie, jak i zawierające hasła odnoszące się do nich odrębnie). Ogół zgromadzonych danych, bez kategoryzacji językowej, wykazał, że jedynie w okresie 01-30.04 liczba tweetów globalnie wyniosła 13 778 153, co daje perspektywę o skali dyskusji. Po zawężeniu zgromadzonych danych do tweetów napisanych w języku polskim ich liczba zmniejszyła się do 513 717. W obu przypadkach w kwietniu wystąpiła intensyfikacja wypowiedzi na badane tematy (wykresy nr 10 i 11).

Wykres 10. Wizualizacja ogółu danych dotyczących COVID-19 i 5G.

Źródło: Dane pochodzące z narzędzia Quaero

Wykres 11. Wizualizacja zebranych danych dotyczących COVID-19 i 5G opublikowanych w języku polskim.

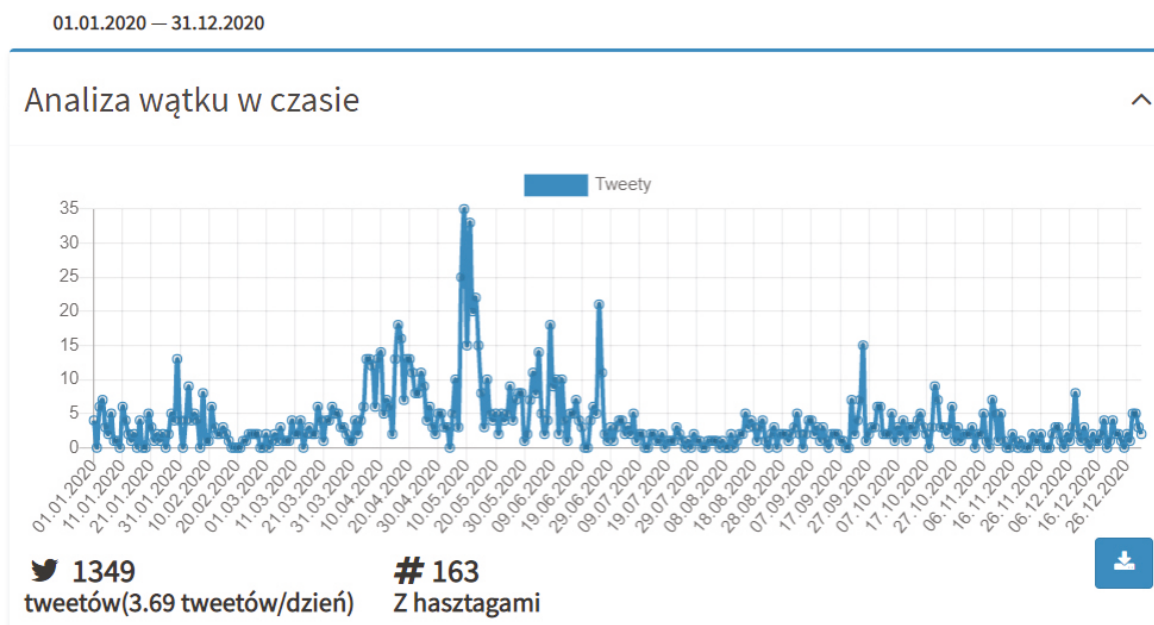
Źródło: Dane pochodzące z narzędzia Quaero

Należy przy tym zwrócić uwagę, że liczba tweetów zawierających jednocześnie hasło 5G i COVID-19 była mniejsza. W skali całego 2020 r. ich liczba – według danych otrzymanych za pomocą narzędzia Quaero – wyniosła 1349. Warto więc zauważyć, że w porównaniu do danych uzyskanych w badaniu PTBN Data Lab skala dyskusji była znacząco mniejsza. Jednoznaczna diagnoza przyczyn tak dużej dysproporcji wypowiedzi na obu portalach społecznościowych na tym etapie nie jest możliwa, mogła ona wynikać na przykład z nawyków polskich użytkowników mediów społecznościowych⁵¹, różnej specyfiki tych narzędzi (długość zamieszczanych tekstów) i grupy odbiorców. Jednocześnie należy jednak zwrócić uwagę, że w przypadku Twittera od początku kwietnia również był widoczny trend intensyfikacji wypowiedzi dotyczących jednocześnie 5G i COVID-19. Odnotowania wymaga również fakt, że krzywa wypowiedzi w przypadku Twittera jest bardziej labilna i odpowiada krótkim, jedno- lub dwudniowym intensywnym skokom liczby wypowiedzi (wykres nr 12). Sugeruje to, że wzrosty tweetów były prawdopodobnie reakcją na konkretne wydarzenia lub treści (np. artykuły pojawiające się w mediach⁵²) i nie stanowiły stałego trendu dyskusji na badany temat.

⁵¹ Według raportu DataReportal w 2020 r. spośród 19 milionów użytkowników mediów społecznościowych 89 % używa Facebooka, a Twittera – 35 % – źródło: *Digital 2020: Poland*, <https://datareportal.com/reports/digital-2020-poland> (dostęp: 31.07.2022).

⁵² Zespół Inseqr sp. z o.o. zaobserwował na przykład, że w dniu 25.06.2020 r. nastąpił duży peak i intensyfikacja tweetów dotycząca publikacji na oficjalnych stronach dużej australijskiej instytucji badawczej ACMA EME wyników pracy nad siłą promieniowania m.in. odbiorników i przekaźników sieci 5G. Jej wyniki wskazywały, że technologia 5G jest całkowicie bezpieczna dla człowieka. Część uczestników dyskusji na Twitterze przekonywała, że badania były nierzetelne i są mało wiarygodne.

Wykres 12. Wizualizacja zebranych danych jednocześnie COVID-19 i 5G opublikowanych w języku polskim.

Źródło: Dane pochodzące z narzędzia Quaero

W analizie Inseqr wytypowano różne profile uczestniczące w tej dyskusji mogące mieć potencjalny wpływ na jej intensywność i kierunek narracyjny. Jedno z takich kont kolportowało treści oparte na tezie, że klasa polityczna w Polsce i Europie jest zdegenerowana, a jej działania charakteryzowało jako „masowe eksperymenty na ludziach poprzez wykorzystanie nieprzebadanych szczepionek na chorobę, która jest łagodniejsza od grypy”. Profil utożsamiał się z grupą definiującą się jako „polscy aktywiści działający przeciw elektrosmażeniom, w obronie zdrowia i życia ludzi, zwierząt i roślin”. Grupa ta miała sprzeciwiać się rzekomym zbrodniczym poczynaniom polityków, narażających środowisko na działanie promieniowania w dawce „kilkuset razy wyższej niż dopuszczalna i stosowana obecnie”. Ilustracje nr 5-8 przedstawiają inne przykładowe wypowiedzi tego konta. Wynika z nich, że profil wykazywał zainteresowanie dotarciem z przekazem do organów administracji publicznej (w tym przypadku szczebla samorządowego) i zaangażowania tych podmiotów w dyskusję na temat debaty o szkodliwości 5G dla zdrowia. Pamiętać przy tym należy, że już na początku kwietnia 2020 r. do organów centralnych

kierowano petycje dotyczące tego zagadnienia⁵³. Fakt, że profil opublikował ww. wpisy w czerwcu 2020 r., świadczy o tym, iż tego typu inicjatywy były kontynuowane również w późniejszym okresie.

Ilustracja 5. Przykłady wypowiedzi jednego z najbardziej aktywnych kont w dyskusji na serwisie społecznościowym Twitter łączącej COVID-19 z 5G.

The image shows three screenshots of tweets from a Twitter account. Each tweet includes the text of the message, engagement statistics (replies, retweets, likes), and a sentiment score.

- Tweet 1:** "Ekspert sądowy z Samary: WYNIKI 1. Oprogramowanie wewnętrzne sieci komórkowych 5G może mieć negatywny wpływ na zdrowie ludzi. Sieci 5G są bronią masowego rażenia. <https://t.co/LkE20koi7k>"
1 Komentarze 1 Retweety 3 Polubienia **Negatywny -0.11** Data znalezienia: 12.07.2022
- Tweet 2:** "Opinia Prezydenta Miasta Opole. Stop #PEMx100 <https://t.co/JeVRWaoiAN>"
0 Komentarze 0 Retweety 0 Polubienia **Pozytywny 0.32** Data znalezienia: 12.07.2022
- Tweet 3:** "Prośba o debatę Prezydenta Sieradza Stop #PEMx100 <https://t.co/kXlzoX4AU0>"
0 Komentarze 0 Retweety 0 Polubienia **Pozytywny 0.29** Data znalezienia: 12.07.2022

Źródło: Dane pochodzące z narzędzia Quaero

Zespół Inseqr wyodrębnił również inne konta o potencjalnej sile oddziaływania na dyskusję dotyczącą 5G i COVID-19. Stwierdzono między innymi, że duży odsetek treści negujących istnienie pandemii koronawirusa oraz zasadność szczepień rozprzestrzeniały konta, na których dominują treści o charakterze narodowym lub narodowo – religijnym. Ponadto, niektóre z kont powielały rzekome badania naukowe na temat szkodliwości 5G opisane lub promowane w innym języku niż polski. Wśród nich wyodrębniono na przykład badania naukowców białoruskich.

Pandemia COVID-19 stała się pożywką do stworzenia wielu spiskowych teorii i fake newsów. Jednym z nich jest rzekoma zależność pandemii od rozwoju technologii 5G. Analiza treści dezinformacyjnych związanych z tą fałszywą narracją jest trudna

⁵³ Szerzej zob. *Petycja wielokrotna ws. zatrzymania zagrożenia dla odporności polskiego społeczeństwa w trakcie pandemii* <https://www.gov.pl/web/zdrowie/petycja-ws-zatrzymania-zagrozenia-dla-odpornosci-polskiego-spoleczenstwa-w-trakcie-pandemii> (dostęp: 31.07.2022).

i złożona. Wpływ na to ma zarówno olbrzymia ilość danych, a także duża liczba narracji stosowanych przez osoby i grupy głoszące takie poglądy. Dodatkowo należy wskazać na fakt toczących się sporów i dyskusji naukowych na temat genezy pandemii. Brak pewnego wyjaśnienia źródeł powstania pandemii w naturalny sposób wzmacnia siłę oddziaływania teorii spiskowych i fake newsów. Badane zjawisko stało się istotnym elementem dyskursu w dzisiejszej przestrzeni informacyjnej i stanowi wyzwanie analityczne, edukacyjne i intelektualne dla ośrodków badawczych, akademickich i instytucji państwowych.

Przeprowadzona analiza wykazała, że część kont w serwisie Twitter dysponujących znaczącym zasięgiem wyraźnie komunikowała przekonanie o związku zachodzącym pomiędzy rozwojem tej technologii a pandemią COVID-19. Źródło tego zjawiska pozostaje nieznane, jednak użytkownicy głoszący takie opinie prezentowali swoje opinie łącząc je z emocjonalną krytyką instytucji publicznych i polityków. Warto jednocześnie zauważyć, że analiza nie wykazała, aby w serwisie społecznościowym Twitter aktywne były konta zaangażowane w prowadzenie kampanii informacyjnej mającej na celu kształtowanie poglądów polskich użytkowników tego medium społecznościowego w odniesieniu do sieci 5G. Nie należy jednak lekceważyć obecności dezinformacyjnych treści w sieci. Dobrze przygotowana i przeprowadzona kampania dezinformacyjna może bowiem przynieść ogromne straty zarówno w sferze budowania świadomości, jak i przełożyć się w realne zagrożenia w świecie realnym istniejącym poza cyberprzestrzenią.

Taki stan rzeczy powoduje, że istnieje konieczność stałego monitorowania przestrzeni informacyjnej w celu szybkiej identyfikacji potencjalnie groźnych zjawisk, które – jak wykazano w badaniach obu zespołów – mogą mieć różnorodny charakter. Nie musi to być jedynie różnie motywowana dezinformacja czy zorganizowane kampanie informacyjne, ale należy także uwzględnić długotrwale utrzymujące się negatywne nastroje społeczne czy brak odpowiedniej komunikacji strategicznej zwiększające podatność odbiorców na fałszywe treści. Wszystkie te zjawiska mogą utrudnić realizację projektów z zakresu infrastruktury krytycznej lub negatywnie wpłynąć na jej bieżące funkcjonowanie. Obserwacja takich zagrożeń na wstępnym etapie, a następnie ich właściwa ocena, umożliwia wypracowanie odpowiedniego przeciwdziałania, co w rezultacie ogranicza potencjalne straty. Taką obserwację umożliwi narzędzie Quaero. To nowoczesna platforma analityczna firmy Inseqr oferująca możliwość efektywnego pozyskiwania oraz analizy danych pochodzących z otwartych źródeł znajdujących się w Internecie.

Przetwarzane w Quaero informacje umożliwiają między innymi obserwacje, aktywność użytkowników w sieci, pozwalają na bieżąco monitorować wątki tematyczne, a także reagować na pojawiające się istotne treści.

Zalecenia dla budowy bezpieczeństwa informacyjnego infrastruktury krytycznej w Polsce

Zalecenia dla budowy bezpieczeństwa informacyjnego infrastruktury krytycznej w Polsce

- **Uwzględnienie w najbliższej nowelizacji Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej zagrożeń wynikających z zaburzeń bezpieczeństwa informacyjnego infrastruktury krytycznej** polegających na oddziaływaniu na opinię publiczną, procesy decyzyjne dotyczące sektora IK czy otoczenia rynkowego, w sposób który prowadzi do obniżenia poziomu ochrony tego typu obiektów lub zaburza ich ciągłość działania.
- **Tworzenie przez operatorów IK sektorowych zdolności do monitorowania i zgłaszania wykrytych zaburzeń bezpieczeństwa informacyjnego państwowym organom nadzorczym.** Warto skorzystać z doświadczeń w budowaniu już istniejących indywidualnych i sektorowych zespołów CSIRT, np. w przypadku 5G pod egidą EXATEL S.A. przy wsparciu Państwowych Instytutów Badawczych: Instytutu Łączności oraz NASK.

- **Obligatoryjne omawianie wykrytych zaburzeń bezpieczeństwa informacyjnego infrastruktury krytycznej w ramach istniejących zespołów międzyresortowych:** ds. zagrożeń hybrydowych (RCB), ds. zagrożeń o charakterze terrorystycznym (MSWiA), a także Kolegium ds. Służb Specjalnych (KPRM), Komisji ds. Służb Specjalnych (Sejm RP), jak również w ramach corocznego Krajowego Forum Ochrony IK przy RCB.
- **Uwzględnianie tematyki reagowania na zaburzenia bezpieczeństwa informacyjnego infrastruktury krytycznej w scenariuszach największych polskich ćwiczeń budujących odporność IK** zarówno na zagrożenia w sferze wojskowej, jak i cywilnej.
- **Uwzględnienie w komunikacji strategicznej organów i instytucji państwowych działań ukierunkowanych na deradykalizację postaw i mitygację narracji** sprzyjających rozwojowi zagrożeń dla IK o charakterze kinetycznym.
- **Zdynamizowanie działań integrujących środowiska akademickie, analityczne i administracji państwowej oraz operatorów IK** zajmujące się obszarem budowania odporności infrastruktury krytycznej na operacje dezinformacyjne prowadzone w cyberprzestrzeni RP, np. poprzez wspieranie projektów naukowych prowadzonych przy wsparciu Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz funduszu bezpieczeństwa wewnętrznego UE, które wpływają na badania nad:
 - rozwojem ekstremistycznych ruchów protestu o charakterze antypaństwowym,
 - przyczynami, skutkami i możliwymi środkami przeciwdziałania rozwojowi zjawiska technofobii w RP,
 - oprogramowaniem badającym cyberprzestrzeń RP w poszukiwaniu symptomów tworzenia się radykalnych ruchów protestów przy udziale podmiotów trzecich, w tym wrogich państw,
 - systemami wczesnego ostrzegania operatorów IK oraz organów państwa odpowiedzialnych za ich ochronę przed prowadzeniem wrogich działań hybrydowych w przestrzeni informacyjnej RP, skutkujących zaburzeniami bezpieczeństwa informacyjnego IK.

Załącznik nr 1 – Wykaz najbardziej aktywnych kont (aktorzy)

Lp.	Kod konta	Czy istnieje	Rodzaj konta	Liczba postów	Liczba kanałów	Czy występują linki	Liczba duplikatów	Długość tekstu	Urozmaicenie tekstu
1.	Aktor 1	Tak	indywidualny profil	496	496	nie	wysoka	długi	niskie
2.	Aktor 2	Nie	bd	188	126	nie	średni	średni	średnie
3.	Aktor 3	Nie	bd	166	164	tak	średnia	krótki	niskie
4.	Aktor 4	Tak	indywidualny profil	144	144	nie	wysoka	długi	niskie
5.	Aktor 5	Nie	bd	101	42	tak	średnia	średni	wysokie
6.	Aktor 6	Tak	indywidualny profil	68	66	tak	wysoka	krótki	niskie
7.	Aktor 7	Tak	indywidualny profil	67	0	nie	niska	średni	wysokie
8.	Aktor 8	Nie	bd	61	61	nie	wysoka	średni	niskie
9.	Aktor 9	Tak	grupa publiczna	59	13	tak	niska	średni	wysokie

10.	Aktor 10	Tak	indywidualny profil	57	44	nie	niska	krótki	wysokie
11.	Aktor 11	Tak	indywidualny profil	56	0	nie	średnia	krótki/średni	średnie
12.	Aktor 12	Tak	indywidualny profil	55	24	nie	średni	średni	wysokie
13.	Aktor 13	Tak	indywidualny profil	51	40	nie	niski	krótki	średnie/wysokie
14.	Aktor 14	Tak	grupa publiczna	49	3	tak	niski	średni/krótki	średnie
15.	Aktor 15	Tak	grupa publiczna	45	0	tak	niski	średni/krótki	średnie
16.	Aktor 16	Tak	indywidualny profil	45	0	nie	niski	krótki	średnie
17.	Aktor 17	Tak	indywidualny profil	44	1	nie	niski	krótki	średnie
18.	Aktor 18	Tak	indywidualny profil	43	43	tak	średni	krótki	wysokie
19.	Aktor 19	Nie	bd	43	43	nie	średni	krótki	wysokie
20.	Aktor 20	Tak	indywidualny profil	40	40	nie	średni	krótki	średnie

Legenda – skala punktacji wskaźników:

Liczba duplikatów (powtarzalność tekstów. 1,0 = 100 %): wysoka – więcej niż 0,9; średnia – od 0,3 do 0,9; niska: mniej niż 0,3.

Długość tekstu (liczba znaków): wysoka – więcej niż 70 tys.; średnia – od 10 do 70 tys.; niska: mniej niż 10 tys.

Urozmaicenie przekazu (liczba unikalnych słów): wysokie – więcej niż 0,3; średnie – od 0,0 do 0,3; niskie – mniej niż 0,0.

Załącznik nr 2 – Wykaz linków propagowanych przez Aktorów

l.p.	Link	Ilość
Portale Odkrywamy Zakryte i Tajemnice Świata		
1.	https://www.odkrywamyzakryte.com/chiny-5g-i-koronawirus/	224
2.	https://www.odkrywamyzakryte.com/koronawirus-5g/	94
3.	https://www.odkrywamyzakryte.com/falszywa-pandemia-koronawirusa-a-5g/	78
4.	https://www.tajemnice-swiata.pl/falszywa-pandemia/	60
5.	https://www.odkrywamyzakryte.com/zagrozenia-sieci-5g-przykryte-falszywa/	57
6.	https://www.odkrywamyzakryte.com/pandemia-koronawirusa-wyprala-mozgi-miliardow-ludzi/	40
7.	https://www.odkrywamyzakryte.com/zagrozenia-sieci-5g-przykryte-falszywapandemia-koronawirusa/	38
8.	https://www.odkrywamyzakryte.com/grypa-czy-choroba-radiacyjna-o-wirusie-z-wuhan/	35
9.	https://www.odkrywamyzakryte.com/youtube-usuwa-tresci-o-5g-i-covid-19/	21
10.	https://www.odkrywamyzakryte.com/?s=5g	21
12.	https://www.odkrywamyzakryte.com/pandemia-koronawirusa-wyp/	17

13.	https://www.odkrywamyzakryte.com/technologia-5g-bron-wojsk/	17
14.	https://www.odkrywamyzakryte.com/technologia-5g-bron-wojskowa/	15
15.	https://www.odkrywamyzakryte.com/grypa-koronawirus/	11
16.	https://www.odkrywamyzakryte.com/manewry-polityczne-inwigilacji-i-5g/	10
17.	https://www.odkrywamyzakryte.com/5g-apokalipsa-wyginiecie/	10
18.	https://www.odkrywamyzakryte.com/koronaswirusowa-propaganda/	10
19.	https://www.odkrywamyzakryte.com/5g-nie-jest-bezpieczne/	10
20.	https://www.odkrywamyzakryte.com/koronawirusowa-pandemia-to-grypa/	10
ŁĄCZNIE		778

Youtube i Facebook – zablokowane

1.	https://www.youtube.com/watch?v=OSsz-hUXZao&feature=share&fbclid=IwAR1EGf8R0Czt-1-0lnQMSYIVy-kEBolAh2Sk80fxcLm-TsmfGDUiVjuHhjQ4	60
2.	https://www.youtube.com/watch?v=RjDp2jDLWbo	46
3.	https://www.youtube.com/watch?v=zS0_8gYx_aM&fbclid=IwAR0_5j-symdyWwcrUQr-wGmAVyirdlG7eXIZNK8mgpatHirfVAIQx_oOBbc	43
4.	https://www.youtube.com/watch?v=ztO5ePtxcW0&feature=youtu.be&fbclid=IwAR1_BXY147S0phkftUgP0MXyQGpda9ihEfljj3p60VVzq-eazP-iU4hBQzE	30
5.	https://www.youtube.com/watch?time_continue=207&v=kK3YZdgT_uk&feature=emb_logo	30

6.	https://www.youtube.com/watch?v=twavVD6kZBE&fbclid=IwAR1U-06wqRJ7fj6ok5KMA8rLNDBLLtIiIN91JPr9uRuYhIeaaXsxHFsMTxu	29
7.	https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1677480839059111&set=a.652049581602247&type=3&theater	29
8.	https://www.youtube.com/watch?v=5VKKdfs1wSI&feature=youtu.be&fbclid=IwAR2DxWk8TL6Y8Dx3f-0SnMo0Hox711hFwl8WdsQfkTp-dylFDmqFyHNdGbeU	29
9.	https://www.youtube.com/watch?v=RjDp2jDLWbo...	24
10.	https://www.youtube.com/watch?v=5VKKdfs1wSI&feature=youtu.be&fbclid=IwAR00gUXh52ifK-UPmNWMX0dTj3iUfsF-Guo1K7y_8BjDl-dYdjX2cVFNGbns	15
11.	https://www.facebook.com/piotr.szymanski.5268750/videos/219339749512501/	11
12.	https://www.youtube.com/watch?v=xJwKKw7mBD0	13
ŁĄCZNIE		359

Youtube – działające

1.	https://youtu.be/VcHqk9HgmSk	325
2.	https://www.youtube.com/watch?v=5ThcjxFRT00	77
3.	https://www.youtube.com/watch?v=-8Ur3_vQb8Q&fbclid=IwAR0t_E-7DS6AalBLxN033KGF3TWY7MUUWO58Wbg6dz1DV_xjsrLYTNH0Pf	30
4.	https://www.youtube.com/watch?v=IH3LqtivbAg&feature=emb_err_watch_on_yt	29
5.	https://www.youtube.com/watch?v=T2ZxQP0zrjM&fbclid=IwAR1Mh_coxDBN3eFKJqFAolsM1bgY9O8IYfKrNN385CqkpfzD5wmh1R_jWQ	29
6.	https://www.youtube.com/watch?v=auIvJf1eNsI&fbclid=IwAR15_unr-gR8nWKua-87uwPOvlgx7xDFZVW5QL3CRSZDxjNE9575GAicuyhU	14

7.	https://www.youtube.com/watch?v=99Z4KYNMPSo	12
8.	https://www.youtube.com/watch?v=5ThcjxFR-To0&fbclid=IwAR3-S6VFe_8MhONQBo0MvQiSgW-U9BSinuu2Kmb4hMIP7GeERfgJke1pDc	11
9.	https://www.youtube.com/watch?v=5ThcjxFRTo0&fbclid=IwAR2b0Mt-FxKZxFh_dQHdOXs4xmnVZOxYxYAN45pyHjPi5czao9SO_1kAu208	11
ŁĄCZNIE		538
Pozostałe		
1.	https://zarabianieodzaraz.pl/tl/Coral-Club-odpromiennik.htm	86
2.	https://kosmiczneujawnienie.com/2020/01/31/nowy-chinski-wirus-oszustwo-swinskiej-grypy-fakty-historyczne-sa-wazne/?fbclid=IwAR3FYjX7KB8w6oLM6adgwHwRbza9r0_p61pStxoMjuggSVRs56SZzzXQrahw	30
3.	https://mistrykabb.wordpress.com/2020/03/10/juz-teraz-trwa-wojna-muki/?fbclid=IwAR2ypysqA9MggSTKokBp-9t0OI17IuRiEwowlGRoUePFbz2UIWCxU0DEcvg	30
4.	https://zmianyhaziemi.pl/wiadomosc/czy-bill-gates-finansowal-instytut-bedacy-wlascicielem-patentu-na-smiertelnego	30
5.	https://totalnabiologia.com.pl/koronawirus=-totalna-biologia/?fbclid=IwAR1Z59VhiwLK-OLSrRdy-dB7BB-NYM30OU675ZTYl8M4qytNcryI-99Nz-uQ	30
6.	http://www.klubinteligencjipolskiej.pl/2020/03/google-facebook-neuralink-pozwane-za-transfer-broni-technologicznej-ai-wspoludzial-w-ludobojstwie-w-chinach-i-narazanie-ludzkosci-na-niewlasciwe-uzycie-ai/?fbclid=IwAR1wYJQnvwc8COdT5kozXPYxXUui3_p_jRvXsyZAbuC_EUnXSEYNNwj9xpk	29

7.	https://wolna-polska.pl/wiadomosci/wirusolog-prof-gut-wprost-smieje-z-paniki-i-maseczek-wirusosowa-panika-to-kolejny-atak-na-nasza-wolnosc-2020-03?fbclid=IwAR3xd6yGJeRzIN684I9doqIQ-Gl5zIK3uOPBmPIB315vokMM8GOMBjhu4hPU	29
8.	http://www.klubinteligencjipolskiej.pl/2020/03/grypa-czy-choroba-radiacyjna/?fbclid=IwAR3scT3mDWBJ1XE0V1K-kHI2583nDsr1pl0x_Br1oMERewiPnRXht7ME5wiI	29
9.	https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1554067188103835&set=a.1013692962141263&type=3&theater	14
ŁĄCZNIE		307

Łącznie: 1982

Załącznik nr 3 – przykładowe duplikowane treści przez wybranych Aktorów-duplikatorów

Aktor 1. Liczba duplikatów: 497

„Event 201, Bill Gates, COW.ID2020 i KORONAWIRUS PATENT – WO / 2020060606!

"Za całą akcją, stoi kreator światowego ludobójstwa, ukrytego pod maską charytatywności Bill Gates, który pod koniec 2019 roku, na konferencji Event 201, zaprezentował szczepionkę przeciw grypie i koronawirusowi, zawierającą iD microchip 5G.

Sztuczne iD, powiązane z microchipem 5G (nano chip), infiltruje neurony i znakuje mózg cząstkami metalu, który w efekcie owego znakowania, lepiej przewodzą fale elektromagnetyczne oraz atakują system odpornościowy i rozrodczy, w celu jego przeprogramowania, wyjałowienia, prowadzącego do celowej bezpłodności, przynoszącej zysk medycynie i farmacji, na której zarabiają i bazują ludzie pokroju Billa Gatesa, finansującego technologie zabijania w imię poprawności politycznej, która ustaliła próg ludzkiej populacji na 500 milionów istnień." Polecam Śmieszkom Sprawdzić w Google "HAARP", "Event 201" i "Agenda ID2020". Na Trollskich nie ma rady, Tfu

OGRANICZYLI WAM PRAWA, NIEBAWEM GOTÓWKA ZNIKNIĘ, ZASZCZEPIĄ WAS JAK BYDŁO I BĘDĄ KONTROLOWAĆ A TAKICH JAK JA MIKROFALAMI ZDALNIE ZABIJAĆ.

POBUDKA!

Ps: MASKA NA RYJU = INFIEKCJA PŁUC !

ROUTERY WIFI WYŁĄCZAJCIE Z PRĄDU, BO DOPIERO WTEDY PRZESTAJĄ WYSYLAĆ PROMIENIOWANIE! TO ULGA DLA SZYSZYŃKI."

Aktor 4. Liczba duplikatów: 50

„Rządzący tym krajem WY dobrze wiecie że KORONAWIRUS nie istnieje przyczyną wzrostu zachowywań jest sieć 5G która jak podawali lekarze szkodliwość jej dla zdrowia człowieka i normy przekraczają o 100 000razy .(Dla przypomnienia nadajniki te są TECHNOLOGIĄ WOJSKOWĄ i działają teraz na 30 lub 35 % swej mocy osłabione organizmy ludzkie wysiadają bardzo szybko(Na You Tube są filmiki gdzie ludzie którzy zakładali tą sieć 5G umierają na nowotwory oraz wypowiedzi profesorów medycyny KTÓRZY od samego początku bili na ALARM !!! na marginesie wiele z tych filmów jest już usuniętych) .Nadajniki tej sieci 5G są w Polsce rozmieszczone co kilometr a mają zamiar rozmieszczać co 300 metrów. W Niemczech minister cyfryzacji zapowiedział (Widziałem to nagranie około 6 miesięcy temu cytuję tą panią:" technologię tę przetestujemy w Polsce i w Rumuni " w izraelu pod groźbą kary śmierci jest ona zabroniona) Nasz rząd kiedy rozpoczął montowanie tych nadajników zakupił od ameryki potężny system INWIGILACJI obywateli pod nazwą PEGASUS .I teraz tej rzekomej PLAGI KORONAWIRUSA nigdy się nie pozbędziemy bo dla swoich brudnych interesów GLOBALISTÓW aby wprowadzić chipowanie ludzi będą stale podnosić MOC sieci 5G i umieralność BĘDZIE wzrastać za każdym razem(DEPOPULACJA o której wielcy tego świata mówią już oficjalnie) na początek sieć 5G będzie WYKAŃCZAĆ starszych schorowanych ludzi (Według globalistów są oni bezproduktywni i zbyt duży koszt jest ich utrzymania przez państwo) a oni jako DOBRZE rządzący i troskliwi o wasze zdrowie i ŻYCIE "Dzieci we mgle " będą was TERRORYZOWAĆ aby trzymać was jak na smyczy !!! Oni na obecną sytuację przygotowywali się już od momenty gdy ostatni maszt 5G zawisł nad waszymi głowami .Nocami przywozili wezwania do natychmiastowych ZGŁOSZEŃ się do jednostek wojskowych mlodych ludzi .Jak podają różne źródła powołano do wojska około 500 000 mlodych aby wzmocnić policję!!! Większość z was słyszała o aferze iż dwa miliony złotych państwo wpłaciło(raczej kupiło) na telewizję bo ONI wiedzą że kiedy wymuszą STRACHEM siedzenie w domach to chcąc nie chcąc BĘDZIECIE musieli oglądać ich zpreparowane wiadomości dla potrzeby utrzymania WAS w STRACHU i PRZERAŻENIU jaką straszną chorobą jest ich WYIMAGINOWANY wróg i jak straszliwa umieralność on sieje .LUDZIE OPAMIĘTAJCIE się!!! Ich cele są następujące Utrzymanie was w STRACHU byście nie wyszli na ulice przed rzekomym zarażeniem doprowadzi do całkowitej zapaści gospodarki a kiedy będziemy na skraju wyczerpania psychofizycznego zaczną nas chipować i wprowadzą obrót bezgotówkowy (WASZE kąta zostaną wyczyszczone za jednym kliknięciem) Co ciekawe oni nazwali TEGO RZEKOMO WIRUSA KORONAWIRUS skrót jego brzmi COVID 19 a może COW ID IDENTYFIKACJA BYDŁA!!! Proszę zobaczcie co mennica Brytyjska

wypuściła na banknocie 20 funtowym. Jest tam hologram przedstawiający wieżę emitującą fale radiowe a nad nim symbol KORONAWIRUSA!!! Proszę zobaczcie również FILM z 2019 zatytułowany Tylko. Jest tam świat po jakiejś strasznej pandemii o nazwie COVID!!! Wirusa Odry wykryto ponad sto lat temu i jak sprawdzałem po dziś dzień niema Testów aby go wykryć a tu PROSZĘ w trzy tygodnie wiedzą że to Koronawirus. Ludzie jak myślicie w jakim celu jesteście przez środki masowego przekazu bombardowani "negatywnymi informacjami" bo takim społeczeństwem bardzo łatwo się steruje!!!! Minister cyfryzacji na jednej z konferencji gdy padło pytanie o BEZPIECZEŃSTWO i zdrowie związane z siecią 5G odpowiedział: "Proszę o kolejne pytanie"!!!!

Za dużo tych ZBIEGÓW OKOLICZNOŚCI!!!! I na sam koniec NIC nie jesteście w stanie zrobić bo o tym przepowiadało SŁOWO BOŻE już 2000 lat temu. Nadchodzą ciemności dla świata. 1 Straszliwe bezwzględne rządy oparte na terrorze .2 Porwanie kościoła JEZUSA Chrystusa (List apostoła Pawła do Koryntian)3 WOJNA światowa (jak podaje Apokalipsa zginie jedna trzecia ludzkości) 4 Powtórne przyjście Chrystusa i SĄD ostateczny !!!"

Aktor 4. Liczba duplikatów: 29

„DOBRCZE wiecie że KORONAWIRUS nie istnieje przyczyną wzrostu zachowywań jest sieć 5G która jak podawali lekarze szkodliwość jej dla zdrowia człowieka i normy przekraczają o 100 000razy. (Dla przypomnienia nadajniki te są TECHNOLOGIĄ WOJSKOWĄ i działają teraz na 30 lub 35 % swej mocy osłabione organizmy ludzkie wysiadają bardzo szybko .Nadajniki tej sieci 5G są w polsce rozmieszczone co kilometr a mają zamiar przemieszczać co 300 metrów. W niemczech minister cyfryzacji zapowiedział (Widziałem to nagranie około 6 miesięcy temu cytuję tą panią:" technologię tę przetestujemy w Polsce i w Rumuni " w izraelu pod groźbą kary śmierci jest ona zabroniona) Nasz rząd kiedy rozpoczął montowanie tych nadajników zakupił od ameryki potężny system INWIGILACJI obywateli pod nazwą PEGASUS .I teraz tej rzekomej PLAGI KORONAWIRUSA nigdy się nie pozbędziemy bo dla swoich brudnych interesów GLOBALISTÓW aby wprowadzić chipowanie ludzi będą stale podnosić MOC sieci 5G i umieralność BĘDZIE wzrastać za każdym razem(DEPOPULACJA o której wielcy tego świata mówią już oficjalnie) a oni jako DOBRZE rządzący i troskliwi o wasze zdrowie i ŻYCIE "Dzieci we mgle " będą was TERRORYZOWAĆ aby trzymać was jak na smyczy !!! Oni na obecną sytuację przygotowywali się już od momenty gdy ostatni maszt 5G zawisł nad waszymi głowami .Nocami przywozili wezwania do natychmiastowych ZGŁOSZEŃ się do jednostek wojskowych mlodych ludzi .Jak podają różne źródła powołano

do wojska około 500 000 młodych aby wzmocnić policję!!! Sami ich widzicie na ulicach !! Ich cele są następujące Utrzymanie was w STRACHU byście nie wyszli na ulice przed rzekomym zarażeniem doprowadzi do całkowitej zapaści gospodarki a kiedy będziemy na skraju wyczerpania psychofizycznego zaczną nas chipować i wprowadzą obrót bezgotówkowy (WASZE kąta zostaną wyczyszczone) Co ciekawe oni nazwali TEGO RZEKOMO WIRUSA KORONAWIRUS skrót jego brzmi COVID 19 a może COW ID ZNAKOWANIE BYDŁA!!! Proszę zobaczcie co mennica Brytyjska wypuściła na banknocie 20 funtowym .Jest tam hologram przedstawiający wieżę emitującą fale radiowe a nad nim symbol KORONAWIRUSA!!! Proszę zobaczcie również FILM z 2019 zatytułowany Tylko .Jest tam świat po jakiejś strasznej pandemii o nazwie COVID!!! Za dużo tych ZBIEGÓW OKOLICZNOŚCI!!!! I na sam koniec NIC nie jesteście w stanie zrobić bo o tym przepowiadało SŁOWO BOŻE już 2000 lat temu. Nadchodzą ciemności dla świata. 1Strasliwe bezwzględne rządy oparte na terrorze .2 Porwanie kościoła JEZUSA Chrystusa (List apostoła Pawła do Koryntian)3 WOJNA światowa (jak podaje Apokalipsa zginie jedna trzecia ludzkości) 4 Powtórne przyście Chrystusa i SĄD ostateczny !!!”

Aktor 8. Liczba duplikatów: 2

„Przepraszam za przerwanie czasu na kwarantannie, ale

NIE MA ZADNEJ PANDEMI TO WSZYSTKO KLAMSTWA !!!

5G ZABIJA I PSZYCZYNIA SIE DO TYCH KLAMSTW

Bill Gates na żywo w CNN, potrzebujemy wielu testów.

Kto stoi za testami? WHO

Kto pomaga finansować WHO? Organizacja Bill& Melinda Gates

Kto stoi za pandemicznym dokumentem na Netflix? Bill Gates

Kto ma patent na koronawirusa? Organizacja Gates

Kto w październiku 2019 r. Przeprowadził próbne ćwiczenie pandemiczne na wysokim

poziomie, które niesamowicie przypomina koronawirusa w The Johns Hopkins Center? Fundacja Billa i Melindy Gatesów. (Event 201) i rozdali uczestnikom wypchane zabawki koronawirusa.

Kto mocno finansuje szczepionki na całym świecie? Bill Gates

Kto nie ma wykształcenia medycznego ani szkolenia? Bill Gates

Kto ma miliardy w akcjach spółek BioTech? Bill Gates

Jeśli zostaniesz przebadany na koronawirusa, to mają twoje DNA i jak dowiedzieliśmy się z TV kto chce przetestować praktycznie jak najwięcej ludzi? Bill Gates

Co ma wskaźnik przeżywalności 98,8%? COV ID – 19

Co ma 80% odsetek wyników fałszywie dodatnich Testy COV ID – 19

Czego Chiny użyły do uzdrowienia od wirusa koronawirusa? Wysokie dawki witaminy C, bez szczepionki

PROSZĘ BUDZIĆ LUDZI !!!!”

Aktor 8. Liczba duplikatów: 3

„TO JEST WOJNA -Covid 19 został stworzony i wypuszczony przez elity, która obejmuje Bill Gates to narzędzie do tworzenia nowego ładu światowego, podczas gdy my czekamy i nie działamy. Tworzą

szczepionkę z chipem do zaszczepienia świata.

Wprowadzają 5G, która jest śmiertelnie niebezpieczna na całym świecie.

ONZ + elity przygotowują nowy porządek światowy. światowy rząd jedna religia pełna kontrola

Chrześcijanie są aresztowani i torturowani

Dzieci są ofiarami handlu ludźmi gwałcone zamordowane przez tych szatańskich dziwaków

Promowany jest komunizm i socjalizm i wolność są odbierane nam

Proszę ludzie działajcie teraz, zanim będzie za późno NIE CZEKAJ”

Aktor 8. Liczba duplikatów: 12

„SZYMOWSKI PODAJ SIĘ DO DYMISJI !!!!i – wszystko jest na internecie kochani a więc wiemy że ponoć się modlisz i jesteś katolikiem więc dlaczego jesteś członkiem zakonu maltańskiego którym zarządza masoneria?

Szpitala mają zakaz wypowiadania się dlaczego bo ukrywają prawdę i na całym świecie są raporty i nagrania ze szpitala że statystyki są znacznie zawyżone ludzie którzy umierają na inne choroby mają na akcie zgonu napisane Covid-19 i w Polsce i na świecie więc statystyki są nieaktualne i okłamujecie ludzi i media zastraszają ludzi i kłamiają!!! Oglądajcie niezależne media tam jest prawda.

Każesz nam nosić maski przez 2 lata to jest reżim!!! Jak to powiedziałeś dopóki nie będzie szczepionki która właśnie przygotowuje Pan Gates który testuje je obecnie na biednych dzieciach w Afryce i umierają na miejscu !!!!! Kochani Polacy absolutnie nie zgadzajcie się na szczepionki tam są trucizny i poczytajcie o ID2020 chip przygotowuje Bill Gates oraz Event 201 oni chcą wprowadzić Nowy porządek świata i wyludnić populację. Indie chcą pociągnąć Gatsa do sądu za ludobójstwo na swoich obywatelach kochani proszę sobie poczytać ile osób zabiły szczepionki Bill Gatesa lub doprowadziły do poważnych chorób NIE ZGADZAMY SIĘ NA SZCZEPIONKI !!!!

-Tacy ludzie jak Gates Clintonowie Soros Rothschild Rockefeller powinni siedzieć za kratkami za ludobójstwo oraz handel i molestowanie dzieci. Dlaczego ludziom nie każesz brać Arechin co pomaga i na Covid i są na to dowody dlaczego nie informujesz aby zarzywać witamine C, D, A aby zwiększyć odporność. Wyszukajcie wypowiedzi Dr Shiva wszystko zdradza światu i tłumaczy co tak naprawdę się dzieje i wielu innych ekspertów więc niech PIS nie mydli nam oczu. Dlaczego Polski rząd słucha Prezydenta Francji i Morawiecki wręczył

wypowiedzenie ministrowi i poinformował że tak kazał Macron. Sprzedaliscie nasz kraj co ma Macron do Polskiego Państwa???

Wszędzie zakładane się wierze 5G które są nie testowane i przy dużej mocy mogą pozbawić ludzi tlenu i zabić miliony osób dlaczego się na to zgodziliście aby zabijać rodaków? Poza Tym samoloty pryskają jakieś trucizny nad całą Polska ciekawe dlaczego po prostu chcecie nas wykończyć !!!!!

Polacy kochani otwórzcie oczy nie pozwólcie na takie traktowanie ten naród przeszedł tyle cierpienia w historii nie pozwólcmy aby nas zniszczyli walczmy nikt nam nie będzie nic wstrzykiwał i zabijał nas i nasze dzieci to jest wojna o przetrwanie naszego narodu !!!”

Aktor 8. Liczba duplikatów: 3

KACZYNSKI MORAWIECKI SZYMOWSKI PODAJ SIĘ DO DYMISJI !!!!!i

Szpitala mają zakaz wypowiadania się dlaczego bo ukrywają prawdę i na całym świecie sa raporty i nagrania ze szpitale sa puste że statystyki są znacznie zawyżone ludzie którzy umierają na inne choroby mają na akcie zgonu napisane Covid-19 i w Polsce i na świecie wiec statystyki są nieaktualne i okłamujecie ludzi i media zastraszają ludzi i kłamią!!! Oglądajcie niezależne media tam jest prawda.

Każesz nam nosić maski przez 2 lata to jest reżim!!! Jak to powiedziałaś dopóki nie będzie szczepionki która właśnie przygotowuje Pan Gates który testuje je obecnie na biednych dzieciach w Afryce i umierają na miejscu !!!!! Kochani Polacy absolutnie nie zgadzajcie się na szczepionki tam są trucizny i poczytajcie o ID2020 chip przygotowuje Bill Gates oraz Event 201 oni chce wprowadzić Nowy porządek świata i wyludnić populację. Indie chce podać Gatsa do sądu za ludobójstwo na swoich obywatelach kochani prosze sobie poczytac ile osób zabiły szczepionki Bill Gatesa lub doprowadziły do poważnych chorób NIE ZGADZAMY SIĘ NA SZCZEPIONKI !!!!!

-Tacy ludzie jak Gates Clintonowie Soros Rothschild Rockefeller powinni siedzieć za kratkami za ludobójstwo oraz handel i molestowanie dzieci. Dlaczego ludziom nie każesz brać Arechin co pomaga i na Covid i są na to dowody dlaczego nie informujesz aby zarzywac

witaminy C, D, A aby zwiększyć odporność. Wyszukajcie wypowiedzi Dr Shiva wszystko zdradza światu i tłumaczy co tak naprawdę się dzieje i wielu innych ekspertów więc niech PIS nie mydli nam oczu. Dlaczego Polski rząd słucha Prezydenta Francji i Morawiecki wręczył wypowiedzenie ministrowi i poinformował że tak kazał Macron. Sprzedaliscie nasz kraj co ma Macron do Polskiego Państwa???

Wszędzie zakładane się wieże 5G które są nie testowane i przy dużej mocy mogą pozbawić ludzi tlenu i zabić miliony osób dlaczego się

Aktor 8. Liczba duplikatów: 12

„Duda do dymisji !!!!! Szpitale mają zakaz wypowiadania się dlatego bo ukrywają prawdę i na całym świecie są raporty i nagrania ze szpitali są puste że statystyki są znacznie zawyżone ludzie którzy umierają na inne choroby mają na akcie zgonu napisane Covid-19 i w Polsce i na świecie więc statystyki są nieaktualne i okłamujecie ludzi i media zastraszają ludzi i kłamia!!! Oglądajcie niezależne media tam jest prawda.

Każesz nam nosić maski przez 2 lata to jest reżim!!! Jak to powiedziałeś dopóki nie będzie szczepionki która właśnie przygotowuje Pan Gates który testuje je obecnie na biednych dzieciach w Afryce i umierają na miejscu !!!!! Kochani Polacy absolutnie nie zgadzajcie się na szczepionki tam są trucizny i poczytajcie o ID2020 chip przygotowuje Bill Gates oraz Event 201 oni chcą wprowadzić Nowy porządek świata i wyludnić populację. Indie chcą podać Gatsa do sądu za ludobójstwo na swoich obywatelach kochani proszę sobie poczytać ile osób zabiły szczepionki Bill Gatesa lub doprowadziły do poważnych chorób NIE ZGADZAMY SIĘ NA SZCZEPIONKI !!!!

-Tacy ludzie jak Gates Clintonowie Soros Rothschild Rockefeller powinni siedzieć za kratkami za ludobójstwo oraz handel i molestowanie dzieci. Dlaczego ludziom nie każesz brać Arechin co pomaga i na Covid i są na to dowody dlaczego nie informujesz aby zarzywać witaminy C, D, A aby zwiększyć odporność. Wyszukajcie wypowiedzi Dr Shiva wszystko zdradza światu i tłumaczy co tak naprawdę się dzieje i wielu innych ekspertów więc niech PIS nie mydli nam oczu. Dlaczego Polski rząd słucha Prezydenta Francji i Morawiecki wręczył wypowiedzenie ministrowi i poinformował że tak kazał Macron. Sprzedaliscie nasz kraj co ma Macron do Polskiego Państwa???

Wszędzie zakładane się wieże 5G które są nie testowane i przy dużej mocy mogą pozbawić ludzi tlenu i zabić miliony osób dlaczego się na to zgodziliście aby zabijać rodaków? Poza Tym samoloty pryskają jakieś trucizny nad całą Polską ciekawe dlaczego po prostu chcecie nas wykończyć !!!!!

Polacy kochani otwórzcie oczy nie pozwólcie na takie traktowanie ten naród przeszedł tyle cierpienia w historii nie pozwólcmy aby nas zniszczyli walczmy nikt nam nie będzie nic wstrzykiwał i zabijał nas i nasze dzieci to jest wojna o przetrwanie naszego narodu !!!!!”

Załącznik nr 4 – Wykaz miejsc koncentracji dyskusji (MKD)

l.p.	id	pełna nazwa	istnieje	typ	Stożenie usieciowienia (liczba profili, które publikowały posty na danym koncie)
1.	https://www.facebook.com/266358044374	Fakt24.pl	tak	grupa publiczna	125
2.	https://www.facebook.com/798928160177449	Cała Polska Zjednoczona / Przebudzona Świadomość	tak	grupa publiczna	114
3.	https://www.facebook.com/381003278691136	Szymon Hołownia	tak	profil indywidualny	85
4.	https://www.facebook.com/128959640491291	The Best of Poland	tak	grupa publiczna	80
5.	https://www.facebook.com/106325766657	tvp.info	tak	grupa publiczna	70
6.	https://www.facebook.com/50063176484	tvn24pl	tak	grupa publiczna	64
7.	https://www.facebook.com/370535546308040	Natemat.pl	tak	grupa publiczna	58

8.	https://www.facebook.com/160906857259563	Andrzej Duda	tak	profil indywidualny	58
9.	https://www.facebook.com/135889759813803	Ministerstwo Zdrowia	tak	grupa publiczna	56
10.	https://www.facebook.com/945292095513127	Brak danych	profil zablokowany	Brak danych	54
11.	https://www.facebook.com/265894527054	RMF24.pl	tak	grupa publiczna	51
12.	https://www.facebook.com/1442034396036014	Ukryte Terapie	tak	grupa publiczna	50
13.	https://www.facebook.com/174708585894934	wiadomosciwppl	tak	grupa publiczna	49
14.	https://www.facebook.com/1971966879776579	Konfederacja	profil zablokowany	grupa publiczna	48
15.	https://www.facebook.com/279251462118881	BYDGOSZCZANIE	profil zablokowany	grupa publiczna	47
16.	https://www.facebook.com/110308743711625	ZjednoczeniDlaPL	tak	grupa publiczna	47
17.	https://www.facebook.com/185265414715	Onet	tak	grupa publiczna	46
18.	https://www.facebook.com/1603348113249747	polsatnews.pl	tak	grupa publiczna	44
19.	https://www.facebook.com/141833139301	Krzysztof Bosak	tak	profil indywidualny	41
20.	https://www.facebook.com/1483836255179726	popularne	tak	grupa publiczna	38

Załącznik nr 5 – Narracje oparte na teoriach spiskowych publikowane na MKD

URL kanału	pełna nazwa	Teoria spiskowa	Polemika	Razem
https://www.facebook.com/266358044374	Fakt24.pl	100	25	125
https://www.facebook.com/798928160177449	Cała Polska Zjednoczona / Przebudzona Świadomość	100	13	113
https://www.facebook.com/381003278691136	Szymon Hołownia	73	12	85
https://www.facebook.com/128959640491291	The Best of Poland	70	10	80
https://www.facebook.com/106325766657	tvp.info	53	16	69
https://www.facebook.com/50063176484	tvn24pl	46	18	64

https://www.facebook.com/160906857259563	Andrzej Duda	53	5	58
https://www.facebook.com/370535546308040	Natemat.pl	49	9	58
https://www.facebook.com/135889759813803	Ministerstwo Zdrowia	40	16	56
https://www.facebook.com/945292095513127	Brak danych	54	0	54
https://www.facebook.com/265894527054	RMF24.pl	43	8	51
https://www.facebook.com/1442034396036014	Ukryte Terapie	50	0	50
https://www.facebook.com/174708585894934	wiadomosciwppl	43	8	51
https://www.facebook.com/1971966879776579	Konfederacja	43	5	48
https://www.facebook.com/110308743711625	ZjednoczeniDlaPL (nieдоступny)	38	9	47
https://www.facebook.com/279251462118881	BYDGOSZCZANIE (nieдоступny)	38	9	47
https://www.facebook.com/185265414715	Onet	35	11	46
https://www.facebook.com/1603348113249747	polsatnews.pl	37	7	44
https://www.facebook.com/141833139301	Krzysztof Bosak	37	4	41
https://www.facebook.com/1483836255179726	popularne	34	4	38
ŁĄCZNIE		1036	187	1223

Podmioty odpowiedzialne za raport:

Polskie Towarzystwo Bezpieczeństwa Narodowego jest interdyscyplinarnym towarzystwem naukowym skupiającym badaczy zajmujących się różnymi dziedzinami bezpieczeństwa.

Celem Towarzystwa jest rozwój i upowszechnianie wiedzy na temat budowania odporności państwa wobec zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowej pozycji Rzeczypospolitej Polskiej.

PTBN jest członkiem ogólnoeuropejskiej sieci przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym EU-HYBNET. Specjalizacją PTBN w ramach EU-HYBNET jest m.in. ochrona infrastruktury krytycznej. Przedstawiciele PTBN uczestniczą również w grupie roboczej DG MOVE Komisji Europejskiej ds. systemów dronowych oraz biorą udział w inicjatywach i spotkaniach dedykowanych budowaniu odporności na zamachy terrorystyczne w przestrzeniach publicznych realizowanych przez DG HOME Komisji Europejskiej.

Członkowie Towarzystwa opracowują i wydają serię „Raport PTBN”, w której analizowane są współczesne zagrożenia dla bezpieczeństwa RP i polskiej racji stanu (terroryzm, walka informacyjna w cyberprzestrzeni, nowoczesne technologie a ochrona infrastruktury krytycznej, zagrożenia hybrydowe wobec sektora energetycznego).

Każdy Raport PTBN zawiera zalecenia dla organów i instytucji państwowych, a także kluczowych podmiotów gospodarczych z punktu, których zadaniem jest zapewnienie ciągłości funkcjonowania gospodarki i państwa.

Dotychczas ukazały się:

- Raport PTBN, Tom I (2020): „Zagrożenia o charakterze terrorystycznym a system antyterrorystyczny w RP”,
- Raport PTBN, Tom II (2021): „Bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej wobec zagrożeń ze strony platform bezzałogowych”.

PTBN Data Lab jest wyodrębnionym zespołem analitycznym, w którego skład wchodzi członkowie Polskiego Towarzystwa Bezpieczeństwa Narodowego zajmujący się analizą danych.

Raport PTBN, Tom III (2022): „Zagrożenia informacyjne dla infrastruktury krytycznej na przykładzie technologii 5G” jest pierwszą publikacją opartą na analizie danych przygotowaną przez PTBN Data Lab.

Inseqr sp. z o.o.

Inseqr to nowoczesne, innowacyjne rozwiązania w dziedzinie szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Inseqr sp. z o.o. działa na rynku już 5 lat. Jesteśmy firmą z polskim kapitałem. Naszym klientom oferujemy usługi programistyczne, profesjonalne analizy i ekspertyzy z dziedziny zarządzania informacjami, bezpieczne systemy IT, wdrażamy certyfikowane systemy, pomagamy w procesach tworzenia i zarządzania systemami ochrony informacji niejawnych, dostarczamy narzędzia klasy OSINT.

Obok prowadzonych projektów strategicznych dla podmiotów infrastruktury krytycznej i centralnych agencji państwowych w Polsce, rozwijamy również doradztwo w zakresie stosowania wymogów wynikających z ustawy o ochronie informacji niejawnych i ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa.

Chcemy dzielić się wiedzą z zakresu bezpieczeństwa z naszymi partnerami, dlatego w swojej ofercie mamy obok audytów, testów penetracyjnych, przygotowania dokumentacji bezpieczeństwa dla systemów teleinformatycznych – również szkolenia.

Identyfikujemy zagrożenia i przygotowujemy naszych klientów do skutecznej ochrony infrastruktury i systemów przed wyciekiem informacji i cyberatakami.

Naszym rozwiązaniom zaufały instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo państwa, administracja publiczna, samorządy i biznes. Usługi realizujemy z myślą o konkretnych potrzebach i oczekiwaniach klientów. Posiadamy świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego, wykonujemy usługi i projekty objęte klauzulą tajemnicy. W naszym zespole mamy ekspertów legitymujących się najwyższymi certyfikatami bezpieczeństwa. Zapraszamy także do współpracy w realizacji wspólnych projektów badawczo-rozwojowych.

Naszym kluczowym produktem jest Quaero (łac. szukać, pytać). To nowoczesna platforma analityczna oferująca możliwość efektywnego pozyskiwania oraz analizy danych pochodzących z otwartych źródeł znajdujących się w Internecie. Narzędzie umożliwia tworzenie kont wielu użytkownikom, pracę zespołową, kreowanie grup z dostępem do wspólnych zasobów. Przetwarzane w Quaero informacje mogą być zobrazowane w postaci dynamicznych i wieloobektowych grafów.

Korzystając ze wsparcia Quaero oferujemy klientom profesjonalne usługi analityczne, opracowania i raporty stanowiące wsparcie strategicznych decyzji podejmowanych w instytucjach i firmach. Narzędzie jest stale rozwijane i oferuje coraz szerszą gamę możliwości.

Pełna oferta usług znajduje się na naszej stronie internetowej – inseqr.pl

W Inseqr tworzymy kulturę bezpieczeństwa. Mottem naszych działań są słowa – kompetencje i zaufanie.

Zapraszamy do współpracy!

Partnerem raportu jest Inseqr sp. z o.o.

Tworzymy kulturę bezpieczeństwa

inseqr.pl

BEZPIECZEŃSTWO PONAD PODZIAŁAMI

www.PTBN.online